ЎзССР Давлат китоб палатаси
Инв.

Тошкент оқшоми

Ижтимоий-сиёсий шаҳар газетаси

Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлаган

№ 108 (8.306) ◆ 1993 йил ◆ 18 июнь, жума ◆ Нархи 10 сўм.

ПРЕЗИДЕНТ ШВЕЙЦАРИЯГА ЖЎНАБ КЕТДИ

17 июнь куни Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов «Форум фонд» иқтисодий ташкилотининг таклифига биноан Швейцарияга жўнаб кетди.

Ислом Каримов журналистлар билан суҳбатда Швейцария жаҳонда тинчликни сақлаш ишига улкан ҳисса қўшаётган мамлакат эканини қайд этди. Сафардан мақсад, — деди Президент, — бизни таклиф қилган нуфузли халқаро иқтисодий ташкилотнинг 4-сессиясида қатнашишдангина иборат эмас. Айни пайтда ушбу мамлакатнинг саноат, қишлоқ хўжалиги, сайёҳлик, мутахассислар тайёрлаш, атроф-муҳитни муҳофаза қилиш ва бошқа соҳаларда эришган ютуқларини ўрганиш, кенг ҳамкорликка замин ҳозирлаш ниятидамиз.

Тошкент аэропортида Ислом Каримовни Ўзбекистон Республикаси Бош вазири А. Муталов, Бош вазирнинг биринчи ўринбосари И. Жўрабеков, Олий Кенгаш раиси ўринбосари Б. Бугров, Президентнинг давлат маслаҳатчиси М. Умурзоқов, Тошкент шаҳар Ҳокими А. Фозилбеков, ташқи ишлар вазири С. Сафоев ва бошқа расмий кишилар кузатиб қолди.

(ЎзА).

Тошкент тажриба экскаватор таъмирлаш заводида кўп йилдан буён меҳнат қилаётган тажрибали ишчилар кўплаб топилади. Уларнинг ҳар бири ўз касбининг устаси ҳам ҳисобланади. Асқар Қосимхўжаев ҳам шулардан бири. У бу корхонада 20 йилдан бери меҳнат қилади. Экскаваторларни таъмирлашда ёш ишчиларга устозлик қилмоқда.

СУРАТДА: Асқар Қосимхўжаев.

Андрей Пишненко сурати.

ФАХРИЙЛАР ТАҚДИРЛАНДИ

«МАЛИКА» трикотаж ишлаб чиқариш бирлашмасида йигирма беш йилдан ортиқ меҳнат қилган фахрийлар муносиб тақдирландилар. Фахрийларнинг ҳар бирига «Корхона фахрийси» унвони ва Тошкент чинни заводида тайёрланган янги «Чой гули» чинни термаси совға сифатида топширилди.

Корхонада бошланган шодиёна йирик хиёбонлардан бири «Боғи эрам»да давом этди. Бу ерда Малика Аҳмедова раҳбарлигидаги «Гўзаллик мактаби»нинг иштирокчилари ҳамда «Ором» рақс дастаси хизматда бўлишди. Шунингдек «Ражабий сулолалари» билан ҳам учрашув бўлиб ўтди.

Гули АБДУЛЛАЕВА.

** ХДП ташкилотларида*

ТУМАН КЕНГАШЛАРИНИНГ ПЛЕНУМИ

ТОШКЕНТ шаҳридаги Ўзбекистон ХДП туман кенгашларининг пленумлари бўлиб ўтяпти.

Куни кеча Яккасарой тумани ҳокимлигининг катта мажлислар залида Ўзбекистон ХДП Яккасарой тумани кенгашининг навбатдаги пленуми бўлди. Пленум кун тартибига икки масала: «Ўзбекистон ХДП VII пленуми ва ўн иккинчи чақириқ Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгашининг ўн иккинчи сессияси қарорлари ва улардан келиб чиққан ҳолда Ўзбекистон ХДП туман кенгашининг вазифалари» ҳамда ташкилий масала киритилган эди.

Биринчи масала, юзасидан маъруза қилган Ўзбекистон ХДП Яккасарой тумани кенгашининг биринчи котиби Зиёдулла Давронов шундай деди:

— Кенгаш аъзолари ва партия ташкилотларидан эндиликда маҳаллий жойларда барча долзарб масалаларда, хўжалик раҳбарлари, ҳоким ва унинг ўринбосарлари билан биргаликда амалий ҳамкорликни йўлга қўйишни, содир этилаётган нуқсонларнинг сабабларини, камчиликларни бартараф этиш юзасидан биргаликда иш олиб боришларини талаб этади. Шу фикрларга амал қилган ҳолда барча жойда ишнинг сифатини ва самарадорлигини ошириш учун Яккасарой тумани раҳбар ходимлари, партия фаоллари тинимсиз ишлаяптилар. Натижа эса чакки эмас, туманимиз иқтисодий қийинчиликларни бартараф этаётган ва эта оладиган туманлар қаторида турибди.

Маърузачи миллий мафкурамизни яратишда олиб борилаётган ишлар, ютуқ билан қатор камчиликлар хусусида ҳам тўхталиб ўтди.

Шундан сўнг музокарада сўзга чиққан М. Юсупова, З. Кадиров, С. Ҳамидова, А. Смикин каби пленум аъзолари маърузачи фикрига қўшилган ҳолда ўзларининг мулоҳазаларини, иш жойларида олиб борилаётган ишлар хусусида гапириб ўтишди.

Пленум аъзолари ташкилий масалани ҳам кўриб чиқдилар. Яккасарой тумани кенгаши тафтиш комиссиясининг етти нафар аъзоси бошқа туман ва шаҳарларга ишга ўтиб кетганлиги муносабати билан улар ўрнига янги тафтиш комиссияси аъзоларини сайладилар.

Пленум кўрилган масалалар юзасидан тегишли қарорлар қабул қилди.

Пленумда Яккасарой тумани ҳокими Шавкат Низомов қатнашди ва сўзга чиқди.

Шунингдек, Ўзбекистон ХДП Сергели тумани кенгашининг ҳам V пленуми бўлди. Пленум кун тартибидан учта масала жой олди.

Ўзбекистон ХДП Сергели тумани кенгашининг биринчи котибаси Ёқутхон Исоқованинг туман партия ташкилотларининг долзарб вазифалари ҳақидаги ҳамда туман ҳокими Озод Асқаровнинг «Президентимиз И. Каримовнинг XII чақириқ Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгашининг ўн иккинчи сессиясида сўзлаган нутқларидан келиб чиққан ҳолда туман фаолларининг вазифалари тўғрисида»ги маърузалари тингланди.

Ҳар икки маърузадан кейин пленум аъзолари муҳокамага ўтишди. Улардан М. Азизова, О. Рустамова, М. Блиназаров, Г. Иванова, С. Усмонов ва Қ. Мирафзаловлар сўзга чиқиб ўз фикр-мулоҳазаларини билдиришди.

Шунингдек, илгари Ўзбекистон ХДП Сергели тумани кенгашининг котиби ва бюро аъзоси бўлиб ишлаган Ҳикматулла Йўлдошевнинг бошқа ишга ўтганлиги муносабати билан пленум аъзолари унинг ўрнига бир овоздан Жалолиддин Мусамуҳамедовни Ўзбекистон ХДП Сергели тумани кенгашининг котиби ва бюро аъзоси этиб сайлашди.

Пленум кўрилган масалалар юзасидан қарорлар қабул қилди.

Туманларда бўлиб ўтган пленумларда Ўзбекистон Халқ демократик партияси Тошкент шаҳар кенгашининг биринчи котиби Шоқосим Шоисломов қатнашди ва сўзга чиқди.

Эргаш ТОШТЕМИРОВ.

Кундузги шифохона

ЯҚИНДА шаҳримизнинг 2-бирлашган касалхонаси қошида янги кундузги даволаш маскани иш бошлади. Барча қулайликларга эга бўлган 20 ўринли бу шифохона шароити оғир, кўп болали ва ҳомиладор аёлларни даволашга мўлжалланган.

Замонавий тиббиёт асбоб-ускуналари билан тўла жиҳозланган бу шифохонада айни пайтда малакали мутахассислар оналарнинг саломатлигини тиклаш йўлида сидқидилдан меҳнат қилмоқдалар. Айниқса, профессорлардан Зариф Янгибоев, Анисхон Алави, фан номзодларидан Фарҳод Бошбеков, Наталья Артёмовалар ўзларининг фойдали маслаҳатлари билан ёрдам бермоқдалар.

Келгусида шифохона янада кенгайтирилиб ўринлар сонини яна шунчага кўпайтириш кўзда тутилмоқда.

Исматулла РУСТАМОВ.

Бугунги кун нафаси

РЕСПУБЛИКАМИЗДА

● «Ахборотлаштириш тўғрисида» Ўзбекистон Республикасининг Қонуни амалга киритилди.

● Амударё ва Сирдарё қуйи қисмларида янги тадқиқотлар олиб боришни кўзда тутадиган халқаро Орол лойиҳаси имзоланди. ЮНЕСКО бу тадбир учун 840 минг доллар ажратди. Лойиҳани ишлаб чиқишга Ўзбекистон, Қозоғистон, Россия ва Туркманистоннинг 150 нафар олими жалб этилган.

● Фарғонада Республика Олий Кенгаши ҳузуридаги ҳарбий хизматга чақирилувчи ёшлар билан соғломлаштириш ишлари олиб бориш юзасидан мувофиқлаштирувчи кенгашнинг сайёр мажлиси бўлиб ўтди.

● Бухоро меҳнаткашлари Тожикистонга 16 миллион сўмлик бир эшелон озиқ-овқат, кийим-кечак ва бошқа истеъмол буюмларидан иборат инсонпарварлик ёрдами жўнатдилар.

● Кеча Республика Фахрийлар ташкилотлари уюшмаси кенгашида Меҳнат Қаҳрамонлари билан учрашув бўлиб ўтди.

ҲАМДЎСТЛИКДА

● Украина Олий Кенгаши шу йил 26 сентябрда мамлакат Президенти ва Олий Кенгашига ишонч масаласида умумхалқ референдуми ўтказиш тўғрисида қарор қабул қилди.

● Гейдар Алиев Озарбайжон Олий Кенгашининг раиси этиб сайланди.

● Борис Ельцин билан Леонид Кравчук Москвада бўлиб ўтган музокараларда Қора денгиз флоти негизида Россия ва Украина флотларини шу йил сентябрь ойидан бошлаб шакллантириш тўғрисида келишиб олдилар.

● Кеча Озарбайжон авиацияси Тоғли Қорабоғнинг шимолий ва жанубий қисмларига зарба берди. Аҳоли ўртасида қурбонлар бор.

● Кеча Қирғизистон Бош вазири Турсунбек Чингишев радио орқали республика аҳолисига мурожаат қилди. У мамлакатнинг иқтисодий аҳволи ғоят оғирлигини, Халқаро валюта фонди ва Жаҳон банки томонидан берилаётган қарзлар камайиши мумкинлигини айтди.

● Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг Бош котиби Бутрос Ғолий Киевга келди. У республика раҳбарияти билан БМТ ва Украина ўртасидаги ҳамкорликни такомиллаштириш масалалари юзасидан фикр айирбошлашади.

● Умумроссия Конституциявий кенгашининг биринчи босқичи якунланди. Бу кенгаш мажлисини 26 июнда давом эттириш мўлжалланган. Шу муддатгача ишчи гуруҳи Россия Президентига Конституциянинг барча таклифлар ҳисобга олинган лойиҳасини тақдим этиши керак.

ХОРИЖДА

● Литвада 25 июндан бошлаб миллий валюта — литас муомалага киритилади.

● Гулбиддин Ҳикматиёр Афғонистон Бош вазири сифатида қасамёд қилди. Мужоҳидлар ҳокимият тепасига келгандан сўнг у мамлакатнинг биринчи Бош вазири бўлди.

● АҚШ конгрессининг вакиллар палатаси хорижий мамлакатларга 1994 молиявий йилда 9,3 миллиард доллар миқдорида ёрдам бериш тўғрисидаги қонун лойиҳасини маъқуллади. Бунинг 904 миллион долларини собиқ Совет республикаларига бериш кўзда тутилмоқда.

● Кеча АҚШ ҳарбий-ҳаво кучлари Сомали пойтахтидаги генерал Муҳаммад Фарах Ойдид назорати остида бўлган қурол-яроғ аслаҳахоналарига тўртинчи марта зарба берди.

● Япония парламентининг ҳар икки палатасида муҳолифатчи партиялар Киити Миядзава ҳукуматига ишончсизлик билдирилган ҳужжат лойиҳасини тақдим этдилар. Бош вазир сиёсий ислоҳотларни амалга оширишга тўсқинлик қилишда айбланмоқда.

● Россиялик сармоядорлар илк бор Шарқий Германияда иккита корхонани сотиб олдилар.

● Хитой археологлари олиб борган қазишлар бу ерда иероглиф ёзуви бундан 40 аср муқаддам пайдо бўлганлигини кўрсатди.

● Мексикалик машҳур артист Вероника Кастро бош ролни ижро этган «Денгиздан келган севги», деб шартли равишда номланган навбатдаги кўп серияли телефильмни суратга олиш тугалланди.

● Нигер пойтахтидаги касалхона жарроҳлари 20 яшар деҳқон Абду Ҳаманини операция қилиб унинг қорнидан 1 килограммдан кўпроқ танга, мих, сим ва бошқа металл буюмлар топдилар. Беморнинг айтишича, у умрида бирор марта темир буюм ютганлигини эслай олмайди. Жарроҳлар эса у қорнида шунча темир-терсак билан қандай қилиб тирик қолганлигидан ажабланишмоқда.

** «02» хабар беради*

ЖИНОЯТ ЖАЗОСИЗ ҚОЛМАЙДИ

1993 йилнинг 7 июнидан 13 июнигача ўтган пайт мобайнида Тошкентда 264 та жиноий кўриниш ҳоллари юз берганлиги қайд қилинди. Шулардан 212 таси излар босилмасданоқ очиб ташланди.

⊙ 7 июнь куни кундузи шаҳар Ички ишлар бош бошқармаси жиноят қидирув бўлими ходимлари икки фуқарони ушладилар. Шулардан бири муқаддам судланган экан. Ушланган бу фуқаролар май ойининг охирида Сергели туманидаги «Ўзбекистон» бирлашмасининг ишчиси истиқомат қиладиган уйга кирганликда, уй соҳибининг 1984 йилда туғилган ўғлининг қўл-оёқларини боғлаб, оғзини пластир билан елимлаб, кейин видеомагнитофон ва 90 минг сўм қийматга эга бўлган ички заём облигацияларини олиб сўнгра яширинганликда гумон остига олинмоқдалар

⊙ Ана шу куни шаҳар Ички ишлар бош бошқармаси ходимлари 1959 йилда туғилган, Тошкент вилоятида яшовчи фуқарони қўлга туширганлар. Унда 201 грамм гиёвандлик моддаси бўлган ва у тортиб олинган.

⊙ 8 июнь куни шаҳар Ички ишлар бош бошқармаси жиноят қидирув бўлими ходимлари томонидан Ҳамид Олимжон майдони ҳудудида ўтказилаётган тадбирлар чоғида ҳеч қаерда ишламайдиган, 1969 йилда туғилган фуқаро қўлга олинди. Унда 3 та Ф—1 жанговар гранатаси борлиги маълум бўлди ва у тортиб олинди.

⊙ Шу куни Сергели туманида номаълум бир кимса велосипед ҳайдаб кела туриб «Средазтехэнерго» ҳисобчиси қўлидан ичида 10 минг сўм пул бўлган халтасини тортиб олган. Сергели тумани ички ишлар бўлими ходимлари томонидан кўрилган тадбирлар туфайли шу босқинчиликни содир этишда шубҳа остига олинган шахс аниқланди ва у қўлга туширилди. У ҳеч қаерда ишламайдиган ва ўқимайдиган, 1972 йилда туғилган йигит бўлиб чиқди.

⊙ 9 июнь кундуз куни Юнусобод туманидаги ўрта мактаблардан бирида ўқийдиган, 1977 йилда туғилган ўқувчи «Браун» фирмаси директори ёрдамчиси қўлидаги халтани тортиб олган. Бу халтада 4 минг сўм пул, АҚШнинг 217 доллари, паспорт ва ҳайдовчилик гувоҳномаси бўлган. Ушбу талон-тарожликни содир этган ўқувчи яширинишга уринган пайтида Юнусобод тумани ички ишлар бўлимининг шаҳар милицияси бўлими ходимлари томонидан ашёвий далил билан ушланди.

⊙ Шу куни уч номаълум кимса 1962 йилда туғилган фуқаронинг Фарҳод кўчасидаги хонадонига бостириб кирган, уни уриб, пичоқ ўқталиб кийиладиган кийим-кечакларини олиб кўздан ғойиб бўлган. Соқчилик бўлими милиционерлари Рўзиматов, Нуртоевларнинг зудлик билан кўрган тадбирлари туфайли У. Носир кўчасига яқин бўлган кўчалар кўздан кечирилаётган пайтда автобус бекатида «Комплекс» фирмасининг 1974 йилда туғилган бўёқчиси ва ҳеч қаерда ишламайдиган, 1975 йилда туғилган ўсмир қўлга олинди. Улардан тортиб олинган халтада иккита пичоқ, арқон ва хонадондан ўғирланган буюмлар чиқди. Ушбу ишни содир этишда қатнашган учинчи шахсни қўлга тушириш юзасидан тадбирлар белгиланди.

⊙ 10 июнь куни Бошлиқ даҳасида номаълум бир кимса нафақа олувчига шакар ва ўсимлик ёғи олиб беришда ёрдам кўрсатажагига ваъда бериб унинг 13 минг сўмини олган ва кўздан ғойиб бўлган. Яккасарой тумани ички ишлар бўлими ходимлари шу ишни содир этишда шубҳа остига олинган шахсни аниқладилар ва уни ушладилар. У ҳеч қаерда ишламай ва ўқимай юрган 1969 йилда туғилган фуқаро бўлиб чиқди.

⊙ Шу куни Шайхонтоҳур туманидаги деҳқон бозори ҳудудида ўзини милиция ходими деб таништирган номаълум бир кимса 1950 йилда туғилган аёлдан 2 минг сўм ва Андижондан келган III гуруҳ ногиронидан ҳам шунча пул олиб кейин кўздан ғойиб бўлган. Кўрилган тадбирлар туфайли шундай товламачиликни қилишда шубҳа остига олинган шахс аниқланди. У Тошкент вилоятида яшовчи, 1957 йилда туғилган фуқаро бўлиб чиқди.

⊙ Ана шу куни Собир Раҳимов туманида Абдураҳмонов кўчасида 1950 йилда туғилган фуқаро маст ҳолатда бўлган. 1950 йилда туғилган фуқаронинг бўйнига пичоқ урган. Азият чеккан фуқаро шифохонага ётқизилди.

⊙ 11 июнь куни тўрт номаълум кимса олий ўқув юртларидаги ётоқхоналардан бирида 1971 йилда туғилган аёлнинг номусига тажовуз қилганлар. Яккасарой тумани ички ишлар бўлими ходимлари ана шу жиноятни содир этишда шубҳа остига олинган учта ёшни аниқладилар ва уни қўлга туширдилар. Шу жиноятни содир этишда қатнашган тўртинчи кимсани қўлга тушириш бўйича чоралар кўрилди.

⊙ Шу куни Собир Раҳимов туманидаги Ўрозбоев кўчасидаги уйда 1955 йилда туғилган фуқаронинг жасади топилди. Собир Раҳимов тумани ички ишлар бўлими ходимлари шу қотилликни содир этишда шубҳа остига олинган шахсни аниқладилар ва уни қўлга туширдилар. У 1959 йилда туғилган, муқаддам судланган фуқаро бўлиб чиқди.

⊙ 12 июнь тунда кайф ҳолда бўлган уч номаълум кимса Юнусобод даҳасидаги хонадонга бостириб кирган, хонадон эгасининг бошига шиша идиш билан туширган, уни калтаклаб кейин хорижда ишлаб чиқарилган магнитофонини, 10 минг сўм пулини олиб сўнгра ғойиб бўлишган. Юнусобод тумани ички ишлар бўлими ходимлари шубҳа остига олинган уч кимса шахсини аниқладилар ва уни қўлга туширдилар. Шулардан бири муқаддам судланган экан.

⊙ 13 июнь куни кундузи Чилонзор туманидаги Муқимий кўчасида 1957 йилда туғилган фуқаро қозонхоналардан фойдаланиш дирекциясининг диспетчерини калтаклаб унинг 20 минг сўм пулини ва сариқ металлдан ишланган занжирини олиб, сўнг кўздан ғойиб бўлишга уринган.

Тошкент шаҳар Ички ишлар бош бошқармасининг матбуот шўъбаси.

⊙ МУСТАҚИЛЛИК шарофати билан катта уфқлар сари юз бураётганимиз ҳеч кимга сир эмас. Истиқлолнинг ширин сўзи, иссиқ юзи билан бирга унинг ҳар бир фуқаро зиммасига юклайдиган масъул вазифалари ҳам борлигини бугун юракдан ҳис қилиб турибмиз. Бу масъул вазифаларнинг биринчиси ва энг муҳими маданий-маърифий ўзлигимизни топишимиз, уни қуёш мисол кўкларга кўтаришимиз, унга қатъий амал қилишимиздадир.

Авваллари ҳар жума кунлари ота-боболаримиз зиёлилар теварагига тўпланишган. Шу ерда бедилхонлик, навоийхонлик, ҳофизхонлик қилишган. Ҳар бир сатрнинг мазмуни чуқур таҳлил ва тафсир қилиниб юракларга симобдек қуйилган. Мана шундай маърифатли davraларда Абдулла Қодирийнинг, Чўлпон ва Фитратнинг бебаҳо асарлари ўқилган. Кейинги кунларда кўпгина жойларда ўшандай дилкаш гурунгларни яна жонлантириш, истиқлол мафкурасини ҳар бир Ўзбекистонда яшовчи фуқаронинг қалбига Ватан муҳаббати билан омухта қилиш ҳақида таклифлар ва фикрлар бўляпти. Ушбу кунларни маърифий кунлар деб аташ ҳақида ҳам талайгина истаклар туғилди.

Шуни ҳисобга олиб газетамиз ҳар жума куни маърифий суҳбатлар ўтказишни режалаштирди. Суҳбатларда юртимизнинг кўзга кўринган алломалари иштирок этадилаир. Миллий мафкурамиз, истиқлол масъулияти, бизнинг фарзандлик бурчимиз, инсоф, ватанпарварлик, билимга интилиш, маънавий камолот каби олий фазилатлар суҳбатларининг асосини ташкил этади.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ МУСТАҚИЛЛИГИНИНГ ИККИ ЙИЛЛИГИ ОЛДИДАН

** Маърифий суҳбатлар*

ИСТИҚЛОЛ МАСЪУЛИЯТИ

Қўчқор ХОНАЗАРОВ,
Жаҳон иқтисодиёти ва дипломатия университети тарих, фалсафа ва маданиятшунослик дастурининг раҳбари, Ўзбекистон Республикасида хизмат кўрсатган фан арбоби, фалсафа фанлари доктори, профессор.

— ЎЗБЕКИСТОН Мустақил деб эълон этилганига икки йил бўляпти. Мустақилликнинг мазмуни, моҳияти нималардан иборат эканлигини биз тобора англаб боряпмиз. Аммо шу нарса ҳам аёнки, биз деярли 130 йил давомида мустамлака бўлиб, ундан кейин эса марказга қарам бўлиб, шундай оғир шароитларда яшадикки, кўплар, афсуски, шу қарамлик ҳолатини табиий нарса деб тушунадиган бўлиб қолдилар. Ҳолбуки олам ўзгарди. Олам қанчалик ўзгарганини билиш имкониятлари мустақиллик туфайли мисли кўрилмаган даражада кенгайди.

Ҳозирги пайтда энг жиддий ва масъулиятли вазифалардан бири ана шу имкониятлардан самарали фойдалана олишдадир. Яъни биз ҳар бир фуқаро, ҳар бир онгли инсон мустақиллик нима, унинг мазмуни ва моҳияти нимадан иборат, мана шу мазмун ва моҳиятларнинг намоён бўлиши учун биз нима қилишимиз керак, ҳар биримиз қандай ўз улушимизни қўшишимиз керак — энг долзарб вазифаларимиз мана шулардир.

Ўтган салкам икки йил шу вазифаларни бажаришда жуда унумли бўлди десак асос бор. Бундай дейиш учун асосий замин шундан иборатки, давлатимиз тинчлик ва барқарорлик шароитида ривожланмоқда. Бир кунлик уруш, бир кунлик жанжал ва тушунмовчиликлар, халқимиз айтгандек қирқ кунлик осуда ҳаётни бузади. Ва бу ерда, шу нарсани қайд қилишимиз кераки, республикамиз раҳбарияти ниҳоятда мураккаб халқаро ва ички вазиятларда тинчликни ва барқарорликни таъмин этишнинг йўлларини топа билди. Атрофимиздаги бошқа давлатларнинг кўпчилиги қандай қилиб тангликдан, ҳарбий тўқнашувлардан, қон тўкилишидан, кишиларнинг ҳалок бўлиши фожиасидан қутулиш йўлларини излаш билан овора бўлган бир вақтда, биз ўз давлатимизда тинчлик ва барқарорлик туфайли қандай қилиб қишлоқ хўжалигини, ҳунармандчиликни, саноатни кўтариш йўлларини изламоқдамиз. Республикамиз Президенти Ислом Абдуғаниевич Каримовнинг Голландияга қилган сафари худди шу вазифаларни аниқлашга қаратилган. Бундан ташқари ҳозирги пайтда илму фан ва олий ўқув юртларида ишлаб турган муаллимлар, мударрислар орасида катта кўтаринкилик руҳи пайдо бўлди, чунки Президентимизнинг Фармони билан уларнинг моддий аҳволини, маънавий руҳиятини кўтарадиган қатор қарорлар қабул қилинди.

Мустақиллик бу тайёр нарса эмас. Уни курашда, меҳнатда, изчил фаолиятда мустаҳкамлаш ва унинг янги қирраларини кашф этиш, очиб бериш керак. Афсуски, давлатимизда шундай кишилар ҳам борки, уларнинг фикрича мустақиллик гўёки СССРнинг барбод бўлиши натижасида ўз-ўзидан бизга ҳадя бўлгандек юзага келди. Ҳолбуки бундай эмас. Мустақиллик учун кураш деярли 130 йиллик тарихга эга. Бизнинг қийинчилигимиз, машъум фожиамиз шундан иборат эдики, айниқса, кейинги 70 йил давомида мамлакатда мавжуд бўлиб турган зўравонлик социализми энг адолатли жамият, деб халқимизнинг онгига сингдирилди. Энди биз мустақилликка эришиб бу масалаларга кенг ва чуқурроқ равишда қарашга ўрганишимиз керак. Бу ерда энг катта вазифа ва энг масъулиятли иш давлатимизнинг олимлари, фозиллари ва орифлари зиммасига тушади. Яъни тарихимиз қандай бой бўлган, ўзбек халқининг қандай комил фарзандлари бўлган, ўзбек халқи инсониятнинг моддий ва маънавий бойлигига қанчалик катта ҳисса ва улуш қўша олган, буларнинг ҳаммасини халқимизга тўла тушунтириб беришимиз керак. Шу билан бирга, айни вақтда, буйруқбозлик социализми йилларида хато мафкура туфайли тарих саналари, тарихий жараёнлар қай даражада бузиб кўрсатилганлигини ҳам дадил, рўйи-рост очиб беришимиз керак. Албатта, жамият моддий ҳаётининг асоси ишчи ва деҳқонлар, улар моддий бойликлар яратадилар. Лекин ҳозирги тарихий жараён шундайки, жуда масъулиятли вазифалар юкланмоқда.

Ўзбекистоннинг муҳим бир вазифаси маданий — маърифий давлат тузишни Президентимиз қайта-қайта уқтирмоқдалар. Буни қандай тушуниш керак? Бу ниҳоятда масъулиятли вазифанинг мазмунини аниқламоқчи бўлсак, биринчи навбатда ҳозирги замон илғор давлатларининг ҳамма ўрнак бўларли ютуқлари, янгиликларини ўрганиш ва Ўзбекистон шароитида ҳаётимизга татбиқ этиш демакдир. Бу вазифани тўла равишда бажарса бўлади.

Демак, замонавий илғор маданий-маърифий давлат бўлиш амалга ошадиган иш. Аммо қийинчилик нимадан иборат? У шундан иборатки, биз ҳали ўтмишдаги фикр юритиш, ўтмишдаги турмуш услуби қонун-қоидаларидан ташқарига чиқа олмай, бир ишни икки ишга айлантирмоқдамиз. Бунинг боиси шундан иборатки, етмиш йил давомида биз юқоридан кўрсатма келишини, марказдан қарор келишини кутишга ўрганиб қолганмиз. Бу услубий одатлар билан кескин курашишимиз керак. Биз энди мустақилмиз. Ҳар бир нарсани ўз ихтиёримиз, ўз ақлимиз, ўз манфаатимизни кўзлаб ҳал этишимиз керак. Шундай экан, мустақиллик биргина сиёсий ўзгариш бўлибгина қолмай, мустақиллик ҳар биримизнинг онгимизга кириши, ҳар биримизни мустақил ўйлашга ўргатишимиз керак.

Шу вазифа ва навбатдаги ишлар тўғрисида сўзлар эканмиз, миллий мафкура деган нарса қандай аниқланиши керак, қандай тушунилиши керак — ана шу нарса ўз-ўзидан аён бўлади. Яъни миллий мафкура бу қандайдир мавҳум нарса эмас. Бу бизнинг ҳар кунги ҳаётимизга, долзарб вазифамизга боғлиқ нарса.

Мустақиллигимиз ўзининг икки йиллигини байрам қилиш арафасида турибди. Мустақиллигимиз янада мустаҳкамланиши ва республикадаги барқарорлик ҳамда тинчликка суяниб, давлатимиз, халқимиз олдида янада кенг имкониятлар очилишига ишонамиз ва бу йўлдан собитқадамлик билан одимлаб боришимиз керак.

Ғолиб МИРЗО ёзиб олди.

Иқтисодиётимизнинг порлоқ келажаги кўпгина олимларимиз, иқтисодчиларимиз, қолаверса хорижий ишбилармонлар, мутахассислар назарига тушган бир пайтда халқимиз бугунги тангликдан яқин вақт ичида чиқиб кетиш мумкинлигини ҳам англаб турибди. Ўзбекистоннинг тараққиётини юксалтириш, аввало юртимизда завод ва фабрикаларни кўпайтириш, етиштирилган хом ашёмизни шу ерда қайта ишлайдиган корхоналар очиб, тайёр маҳсулот чиқариш, хорижий ишбилармонлар билан ҳар томонлама алоқани мустаҳкамлаш орқали қисқа фурсат ичида ривожланган давлатлар қаторига қўшиш имконини яратади.

Мустақилликка эришгандан сўнг, кўпгина хорижий давлатлар билан дўстона алоқаларимиз боғланиб бораётгани боис, улар Ўзбекистон билан ҳам ҳамкорлик қилиш истагини билдирибгина қолмай, аллақачон амалий ишга ҳам киришиб кетишди. Буни Жанубий Кореянинг «ДЭУ» корпорацияси мисолида ҳам кўриш мумкин. Андижоннинг Асака шаҳрида енгил машина чиқариш борасида мазкур корпорациянинг бир гуруҳ мутахассислари Ўзбекистонда иш олиб бораётганига ҳали кўп бўлгани йўқ. Шундай бўлсада, завод қурилишида май ойидан бошлаб қилинаётган ишлар ҳар биримизни қувонтиради. Қуйида суҳбатимиз «ДЭУ» корпорациясининг юртимиздаги вакилларидан бири Мин Сан Пак биландир.

• Ўзбекистон—Жанубий Корея: ҳамкорлик қирралари

Мин Сан ПАК:

«ҲАММАНИНГ ЕНГИЛ МАШИНАСИ БЎЛАДИ»

— Жаноб Мин Сан Пак, Ўзбекистон ва Жанубий Кореянинг дўстона алоқалари ҳақида биламиз. Кўпчиликни қизиқтирадиган Асака шаҳридаги автомобиль заводидаги ишлар ҳақида нималар дея оласиз?

— Юртингиз раҳбариятининг қўллаб-қувватлашлари натижасида аввал шартномалар имзоланди, қисқа фурсат ичида лойиҳа-смета ишлари олиб борилди. Май ойидан бошлаб қурилиш ишлари ва асбоб-анжомлар билан жиҳозлаш давом этяпти. Менинг назаримда икки йилдан сўнг енгил машиналар чиқа бошлайди.

— Қандай машиналар чиқариш кўзда тутилган?

— «Тико» енгил автомобили, «Дамаз» ва «Лабо» машиналари. Муҳими, «Тико» енгил машинасидир, деб ўйлаяпмиз.

— Нега энди «Тико» чиқаришни муҳимроқ деяпсиз?

— Бу машина бир қанча қулайликларга эга. Аввало ёнилғининг нархи ошиб кетганлигини олсак, «Тико» жуда кам бензин сарфлаши, ғоят чидамлилиги билан ажралиб туради. Бундан ташқари, у бошқа енгил машиналарга қараганда кичкиналиги, қисқа жойдан бурила олиши, бошқариш органлари қулайлиги, оз жой эгаллаши билан бир қаторда ҳар бир кишининг машинаси бўлишига имкон туғдиради. Чунки, юртингиздан чиқадиган «Тико» энг кичкина ва арзон бўлиши мумкин.

— Бундан чиқди машинаси йўқ киши бўлмайди, деб умид қиламиз. Аммо йўлларда машинанинг кўплиги боис табиатимиз бузилиши ҳақида қайғурадиган бўлмаймизми?

— Йўқ. Бу машина ҳақида нафақат Жанубий Корея, балки Япония ва Франциянинг олимлари, автомобилчи мутахассислари унинг экологияга заррача зиён етказмаслиги ҳақида яхши фикрлар билдиришмоқда. Бундан ташқари, бу машина бошқаришда хавфсизлиги билан ҳам ажралиб туради.

— Лекин бизларнинг йўлларимиз у даражада қулай, текис эмас, «Тико» эса жуда паст экан, назаримизда. Машинанинг пастки қисми ерга тегиб қолиши мумкин, деб ўйлайман.

— Кўпгина бизнинг юртдошларимиз шу ерда «Тико»ни бошқариб юришибди. Аммо ҳозир бирортаси бу ҳақда салбий фикр билдиришмаяпти.

— Мазкур автомобилнинг эҳтиёт қисмларини чиқарувчи, созлаш устахоналари ҳам қуриладими?

— Албатта. Ҳар қандай машинани чиқаришдан олдин, унга ишлатиладиган эҳтиёт қисмлар, созловчи усталар керак бўлади. Кўплаб юртдошларингиз Жанубий Кореяда бўлиб, бу борадаги билим ва тажрибаларини бойитиб қайтди.

— Энди мухбирларнинг хорижликларга берадиган анъанавий саволи. Маълум бўлишича, Жанубий кореяликлар Марказий Осиё давлатлари ичида ягона автомобиль заводини Ўзбекистонда қураётган экан. Бунинг учун ташаккур. Анча вақтдан буён Ўзбекистонда экансиз, қаерларда бўлдингиз? Қайси шаҳарларимиз ёқди?

— Тошкент, Чиноз, Самарқанд, Бухоро, Фарғона, Наманган, Андижон, Навоий, Ангрен, Жиззах, Гулистон деб номма-ном айтиб ўтди жаноб Мин Сан Пак. «Тошкент, Самарқанд ва Бухоро жуда гўзал шаҳар. Умуман ўзбекистонликлар ўзларининг меҳмондўстлиги, очиқчеҳралиги, оромгоҳларининг хушманзаралиги билан менда жудаям таассурот қолдирди».

— Суҳбатимиз сўнггида юртдошларимизга қандай тилаклар айтмоқчисиз?

— Мен ўйлайманки, яқин ўртада Ўзбекистон бутун жаҳон халқлари ҳавасини орттирадиган, ривожланган давлатлар қаторига қўшилиб олади. Ана шундай юрт халқига омад ёр бўлсин.

Суҳбатдош Эркин ЭСИРГАДИЕВ.

⊙ СУРАТДА: мустақил юртимизда чиқадиган жажжи «Тико» машинаси.

• Мустақил ҳаёт бўсағасида

ЎН ЕТТИ ЁШЛИЛАР

ДУНЕ ташвишларидан холи беғубор болалик ҳам ортда қолди. Кечагина сочларини жамалак қилиб ўрган қизалоқлар, кўча чангитиб юрган болакайлар бугун улғайиб, мустақил ҳаётга қадам қўймоқдалар. Энди улар ҳам жамиятнинг тўлақонли фуқароларидир.

Табиийки ўрта мактабни битираётган ҳар бир йигит-қиз ўзига ким бўлсам экан, деган саволни беради. Кимдир олий ўқув юртига, бошқа биров ишлаш учун завод ёки фабрикага йўл олади. Касблар эса ранг-баранг, бири-биридан қизиқарли. Энг муҳими, ўзинг қизиққанингни танлай билишдадир. Чунки инсон орзу, мақсад билан яшайди. Орзунинг амалга ошишида эса тўғри танланган касб муҳим аҳамиятга эга. Ўз қобилияти, имконияти ва вақтини бирор бир соҳага сарф қилиб, фойдали иш билан машғул бўлишни жамият ҳам, шароит ҳам тақозо этади.

Болаликда орзулар кўп бўлади. Токи мактабни тугатгунча ўзингизни ҳар бир соҳада тасаввур қилиб кўрасиз. Гоҳ учувчи, гоҳ шифокор, гоҳ ишбилармон бўлишни хоҳлайсиз. Ниҳоят лаёқатингиз ва энг асосийси қизиқишингизга қараб қатъий қарорга келасиз.

Негадир ҳозирги мактабни битираётганларга қараб туриб ўйга толади киши. Гапиришлари, кийинишлари, фикр юритишларига қараб «Мунчаям тез улғаймаса булар, ҳамма нарсага ақллари етадия, биз бундай эмасдик» дейсиз ичингизда. Дарҳақиқат улар тез улғайишяпти. Чунки замон шунақа. Биз кўп нарсани ана шу замон билан боғлайдиган бўлиб қолдик. Уларнинг нигоҳидан ниманидир қидирамиз. Бу балки умид, ишонч, қизиқиш, интилишдир. У борми болаларда?

Шаҳримизнинг истаган мактабига бориб, битирувчилардан келажакда ким бўлмоқчисиз, деб сўрасангиз, бири ўқитувчи, бири тикувчи, бири муҳандис, бири шифокор бўлмоқчи эканликларини айтишади. Бироқ, уларнинг орасида «Ўзим ҳуқуқшунос бўлмоқчи эдим, ота-онам шифокорликка ўқийсан, дейишаяпти ёки муҳандис бўлсаммикан ё савдо ходими, ҳозирча ўйлаяпман» дейдиганлар ҳам йўқ эмас. Яна бошқаси бўлса «билмайман» дейди. Ёҳуд саволингизни жавобсиз қолдириб, ерга қарайди. Бундан кўринадики, мустақил ҳаётга қадам қўйганлар ҳали ҳам бир қарорга келганларича йўқ.

Шу масала билан қизиқиб Миробод туманининг 154 ҳамда 214-мактаб битирувчилари билан суҳбатлашдик. Ҳар иккала мактаб ҳам таълим-тарбия соҳасида намунали ҳисобланади. 214-мактабнинг 11-«Б» синфи битирувчиларига бир нечта савол билан мурожаат қилдик.

— Мана, мактабни ҳам тамомладингиз. Мустақил ҳаётни қандай тасаввур қиласизлар? Олдингизга қўйган мақсад бўлса керак?

⊙ Гулноза Насриддинова: Албатта. Мустақил ҳаёт degani бу бизнинг катталар сафига қўшилганимиз, эркин инсон бўлганлигимиздир. Энди ҳар бир нарсани ўзимиз ҳал қиламиз. Орзуга келсак, у бир жаҳон. Масалан мен имтиҳонларни топшириб, Жаҳон иқтисодиёти ва дипломатия университетига кириб ўқимоқчиман. Дипломант бўлмоқчиман. Ёлғиз мен эмас синфдошларим Носир Муротов, Маҳмуд Исломовлар ҳам шу олий ўқув юртига киришади.

⊙ Муқаддас Муротова: Мен мустақил ҳаётни тасаввур қилолмаяпман. Негадир синфдошлар ҳамиша бирга бўладигандай. Ниятим ҳамшира бўлиш.

⊙ Шаҳноза Абдураҳмонова: Мен тикувчи ёки ҳамшира бўлмоқчиман.

⊙ Зулфия Дадахўжаева: Ҳозир Гулноза ҳар бир масалани ўзимиз ҳал қиламиз, деди. Менимча бундай бўлмаса керак. Чунки у ёлғиз ўзимизга боғлиқ эмас. Масалан, мен ўқитувчи бўлмоқчиман. Лекин уйдагилар шифокор бўласан, дейишяпти. Ота-онамнинг сўзини қайтаролмайман...

Йигит-қизларнинг орасида ҳали касб ҳақида ўйлаб кўрмаганлари ҳам бор экан. Биз улардан сабабини сўрадик «Улгурамиз» дейишди. Тасодифни қарангки, 154-мактабнинг ҳам 11-«Б» синф битирувчиларига рўбарў келдик. Улар билан тез тил топишдик. Суҳбатимиз жуда қизиди. Буларга ҳам юқоридаги саволларни бердик.

⊙ Камола Авазова: Илгари «битирув кечаси»ни орзиқиб кутардик. Энди эса... Жуда оғир экан болалик билан хайрлашмоқ. Мен ҳечам катта бўлганимни тан олгим келмаяпти. Ҳар доим болалар билан бўлиш учун муаллимлар институтининг бошланғич тарбия факультетига кирмоқчиман.

⊙ Мавлуда Абнева: Мен ҳам, фақат бошқа факультетга. Солия ҳам шу факультетга киради. Уч дугона — Муножат Далабоева, Муҳайё Умарова, Наргиза Иноятовалар политехника техникумига кирмоқчи эканлар. Васила Бекназарова эса Автомобиль йўллари институтига кириб ўқимоқчи.

— Ҳаётда ҳар нарса бўлиши мумкин. Мабодо ўқишга кира олмасангиз нима қиласиз?— деб сўрадик улардан.

Ҳаммалари ўйланиб қолишди. Мавлуда «Кирмагунимча тайёргарлик кўраверамам», деди. Бошқалар эса ҳеч нарса демади.

— Орангизда корхонага кириб ишлайдиганлар ҳам борми?— сўрадик улардан.

— Бўлиши керак,— деди Камола, ўртоқларига бирбир қараб. Лекин ҳеч кимдан садо чиқмади.

— Ишлаш ёмонми? Барибир ўқишни битириб ҳам ишлайсизларку? Масалан Тоҳир тиш шифокори бўлмоқчи экансиз. Агар ўқишга киролмасангиз нима қиласиз?

— Ишлайман.

— Қаерда? Заводдами?

— Билмадим. Йўқ, заводга бормайман.

— Нима учун?

— Ўйламаганман.

Бошқалардан ҳам шундай жавоб олдик. Суҳбатдан шу нарса аён бўлдики, мактабни битирувчилар завод ва фабрикаларда ишлашни тасаввур ҳам қилмаганлар. Кўплари ёнидаги ўртоғига қизиқиб ўқишга бормоқчи.

Шаҳримиздаги мактабларда болаларни меҳнатга қизиқтириш, касбга йўналтириш ишлари кўнгилдагидай деб бўлмайди. Муҳокама учун ушбу далилларни эътиборингизга ҳавола этамиз. Мактабларда меҳнат дарслари ўқув дастури бўйича 5—9-синфларда ҳафтасига икки соат, 10—11-синфларда эса 6 соат, яъни бир ўқиш кунини ташкил қилади. Унда ўқувчилар ўқув ишлаб чиқариш комбинатларида ҳунар ўрганадилар. Меҳнат дарсларида эса фақат тикувчилик ва дурадгорлик бўйича дарс ўтилади. Сир эмаски бу дарсларнинг ўқитиш услуби жуда бўш бўлиб, болаларни касбга қизиқтириш ўрнига, уларни зериктириб қўяди.

Бундан 3—4 йил бурун мактабларда касб ҳақида турли кечалар, баҳслар бўларди. Болалар ишлаб чиқариш корхоналарига олиб бориларди. Мактабларда илғор ишчилар билан учрашувлар ўтказиларди. Ҳозирчи? Афсуски бундай эмас.

Илгари ёзги таътилдаги ишлаб чиқариш амалиётлари сифатида юқори синф ўқувчилари завод ва фабрикаларда, қурилишда, болалар боғчаларида ишлардилар. Ҳам моддий манфаат кўрардилар, ҳам эгаллайдиган касбга олдиндан тайёрланишарди. Ҳозирчи? Юқори синф ўқувчиларининг ёзда нима билан машғул бўлишини ўқитувчиларнинг ўзлари ҳам билишмайди.

Яна бир масала. Тошкент шаҳар Ҳокими маҳкамаси халқ таълими Бош бошқармасидан олинган маълумотга қараганда 1992 йилда шаҳримиз мактабларини 18 мингдан зиёд ўқувчи битирган. Шундан 550 нафари олий, 4200 дан ортиғи ўрта махсус билим юртларига ўқишга кирган. 6510 га яқин киши ишга жойлашган. Қолган 6610 битирувчичи?

— Бу бизга номаълум, — дейди шаҳар халқ таълими Бош бошқармаси бошлиғининг ўринбосари Собир Холиқов. — Чунки мактабни битирганларидан кейин бизнинг ҳисобимиздан чиқадилар. Биз уларга жавоб бермаймиз. Лекин тўққизинчи синфлар назоратимиз остида. Уларни билим юртларига, ишга жойлаймиз. Юқоридаги 6610 нафар битирувчининг ярми шаҳримиз туманларидаги меҳнат биржаларининг ҳисобида турипса, қолган ярми бекорчи!

Қадимдан ота-боболаримиз бола тарбиясида меҳнатга ўргатишга, касб-ҳунарга қизиқтиришга алоҳида эътибор берганлар. Фарзандларини лаёқати, қобилиятига қараб тарбиялаганлар. Шу ўринда мактабларда олиб борилаётган бу соҳадаги ишларга жиддий эътибор берилса ёмон бўлмасди. Токи болалар бирор касбга қизиқишсин, уни эгаллашга ҳаракат қилишсин. Инсон касб-кори унинг ҳусни, дейишади, Шундай экан унинг қадрига етиш зарур.

Азиз битирувчи! Бугун сен ўн етти ёшдасан. Мустақил ҳаёт остонасида туриб, келажагинг ҳақида чуқур ўйлаб кўрдингми? Бирор хулосага келишдан олдин шошилма. Чунки келажагинг айнан мана шу дақиқалардан бошланади...

Назира СОДИҚОВА.

ТОҒРАЙҲОН тоғларнинг пастки, ўрта қисмидаги қияларда ўсади. Ўтлоқларда, ўрмонда ҳам учрайди. Тоғрайҳон кўп йиллик, бўйи 30—80 сантиметрга етадиган хушбўй ўт-ўсимлик. Пояси тўрт қиррали, юқори қисми шохланган. Барги тухумсимон бўлади, банди билан пояда қарама-қарши жойлашган. Гуллари майда, қалқонсимон тўпгулни ташкил қилади. Меваси — тўртта ёнғоқча.

ТОҒРАЙҲОННИНГ 150 га яқин тури учрайди. Оддий тоғрайҳон, тоғқора райҳони, ўрмон ялпизи, райҳон, себинак деб ҳам аташади. Ўсимлик хушбўй, манзарали гул сифатида экилади. Унинг пайдо бўлиши борасида ривоятлар ҳам битилган...

Қадим замонларда яшаган камбағал қизнинг онаси вафот этгач отаси бошқа хотинга уйланибди. У жуда баджаҳл экан, қизга зулм қилибди. Натижада у ҳар доим эски, йиртиқ-ямоқ кийимда юришга мажбур бўлибди.

• Наботот оламида

ШИФОЛИ ВА ИФОРЛИ

Қиз гўзаллигидан жулдур либослар ҳам унинг ҳуснини бузолмас экан. Шамол худосининг одам қиёфасини олган ўғли Зефир кунларнинг бирида қизни ногаҳон кўриб, ошиқ бўлиб қолади. Лекин бир-бирларига етишиш насиб этмабди. Катта акалари — шиддатли шамолларга кенжатойнинг хоҳиш-иродаси ёқмабди. Улар даҳшатга тушиб, авжга чиқибдилар ва ер юзидаги жамики нарсаларни супуриб ташлабдилар. Осмонда Қуёш пайдо бўлибди. Уни кўрган шамоллар шаштларидан тушиб, жимиб қолибдилар. Қуёшнинг иссиқ нурлари таъсири билан Зефир тинч эсиб эркаловчи сабога, қиз эса райҳонга айланиб қолибдилар. Шундан буён майин шамол билан райҳон шивирлашар экан. Уларнинг шивир-шивирларидан ҳамма ёққа севги бўйи таралар эмиш...

...Шифобахш гиёҳ сифатида унинг ўти (юқори қисми) ишлатилади. Таркибида ҳар хил фойдали дармондорилар ва маъданлар бор. Эфир мойи, аскорбин кислотаси, тимол, карвакрол, ошловчи моддалар шулар жумласидандир. Уруғида эса 28 фоиз мой сақлайди. Райҳоннинг барги, гули, шохлари пазандаликда ҳам ишлатилади. Бодринг, қўзиқорин, помидор тузлашда, квас, пиво тайёрлашда қўлланилади. Майдаланган тоғ райҳон ўсимлиги қуруқ меваларга, гуручга, кийимларга қурт-қумурсқалар тушмаслигига қарши сепилади.

Ўсимлик дамлама ва қайнатмаси турли чирқин яраларга бозиллатма учун ишлатилади. Болаларда рахит хасталигида обзан (ванна) қилишда, ўткир ва сурункали меъда-ошқозон хасталигида, ярали қулунж, ўткир ва сурункали бронхит, шамоллаш, ўт-тош хасталигида, ўт (сафро) ҳайдовчи, қорин дам бўлганда яхши наф келтиради. Ларингит, стоматит ва томоқ оғриғида оғиз чайиш учун тоғрайҳон дамламаси ажойиб малҳамдир.

Замонавий табобатда у расмий равишда доривор ўт ҳисобланади. МДҲ, Австрия, Дания, Норвегия, Польша, Чехо ва Словакия каби мамлакатларда кенг кўламда ишлатилади.

Гиёҳдан қўлланиш усуллари:

Икки ош қошиқда майдаланган: ўтини икки стакан қайноқ сувга солиниб, 30 дақиқа мобайнида оғзи берк идишга дамланади. Сўнг докадан ўтказилади. 2—3 ош қошиқдан кунига 3—4 марта овқатдан 15 дақиқа олдин ичилади. Обзан (ванна) қилишда: 300 грамм тоғрайҳон ўти 3 литр сувга солинади. Паст оловда милтиллатиб 20—30 дақиқа қайнатилади. Докадан ўтказилгач идишдаги сувга солинади.

Тоғрайҳоннинг талайгина шифобахш хусусиятлари билан бирга, нохуш томонлари ҳам бор. Уни ҳомиладор аёллар, меъданинг гиперацид формасида, меъда ва ўн икки бармоқли ичак яраси бор ва қон босими паст бўлган кишиларга тавсия қилинмайди.

Мирзамир МИРЗАШАРИПОВ,
Солижон ОТАБОЕВ,
доришунослар.

• Халқ севган ҳофизлар

ОЧИЛХОННИНГ ХОНИШЛАРИ

У БУГУН санъаткор ёрбиродарларини кўриб келиш мақсадида Тошкент шаҳрига кетган эди. Кечки пайт қайтди. Лекин тўппатўғри оиласи ҳузурига бормади. Янгийўлда машҳур бўлган катта анҳор бўйидаги сўлим чойхонага кириб, қадрдон улфатлари билан чойхўрлик қилди, ёзилиб суҳбатлашди.

Очилхон ҳофизнинг умри ҳар куни шу зайлда ўтади. У эл билан бирга бўлиб, уларнинг кўнглини овлайди. Йўқ, ундай эмас, ҳофиз умрибоқий ашулалари орқали заҳматкаш халқимизнинг асрий армонларини куйлайди. Ҳозир беихтиёр буюк бобокалонимиз Алишер Навоийнинг қуйидаги пурҳикмат сўзлари ёдимга тушди (мазмуни): «Шодлик оширувчи хонанда, ғамни тарқатувчи созанда — буларнинг ҳар иккисига ҳиссиётга берилган кишилар ва аҳли дардлар жон фидо қиладилар. Модомики, улар мулойим тарона билан куйлар эканлар, эшитувчининг нақд ҳаёти унга фидо бўлса не ғам? Ахир, кўнгил хуш оҳангдан қувват, руҳ эса хуш овоздан озиқ олади. Ёқимли овозу маҳорат билан куйлайдиган хонандадан дард аҳлининг ўти яна алангаланади».

Мана, уйда ёлғиз қолиб, устод мақомчи Очилхон Отахоновнинг нолаларини тинглаяпман. У «Этмасмидим» дея мавлоно Фузулийдан ўқимоқда. Моҳир бастакор Комилжон Жабборов яратиб кетган эди бу ҳазин куйни.

Не-не устоз санъаткорлар ижро этмади дейсиз бу ашулани?! Лекин Очилхоннинг хониши бўлакча, ўзига хос чиқди.

Очилхон ҳофиз куйламоқда. У бирин-кетин «Сароҳбори оромижон», «Савти сувора», «Талқини ушшоқ», «Эҳтиёж», «Сайқал», «Мубтало бўлдим сенга» ва «Ҳусайний»ни куйиб-ёниб ижро этди. Бу ашулаларда мумтоз шоирларимиздан Навоий, Бобур, Нодира, Огаҳий ва Фурқатларнинг дарду армонлари яширин.

Балки бу таъриф унчалик қиёмига етмагандир? Балки Очилхон ҳофиз хониш айлаётганида она юрти Шаҳрихон фарзандлари бўлган Оразий, Ҳайратий, Тўхтасин Жалолов, Ҳошимжон Раззоқов сингари етук қалам аҳлларини ҳам хаёлидан бирин-кетин ўтказгандир? Балки...

Ўзбекистон халқ ҳофизи Очилхон Отахонов куйламоқда. Мен унинг сеҳрли овозида ўлмас санъаткор Жўрахон ҳофиздан олган таълимини сезаман. Жўрахон Султонов эса ўз навбатида тожик халқининг атоқли санъаткори Содирхон Бобошариповдан бир неча муддат ҳофизлик сирларини ўрганганини дўстларига фахрланиб айтиб юрарди.

Ўрни келганда Содирхон ҳофиз тўғрисида ҳам бир оз сўзлаб ўтсак фойдадан холи бўлмас.

У Хўжанднинг Қушбеги маҳалласида камбағал бўзчи Бобошариф оиласида дунёга келди. Отаси санъатсевар киши эди. Содирхон ҳам унинг йўлидан бориб, 35 ёшларида шинавандалари орасида номдор ҳофиз бўлиб танилди. Унинг овозаси Хўжанд, Фарғона, Тошкент, Самарқанд, Бухоро вилоятлари бўйлаб тарқалди.

Содирхон тошкентлик машҳур ҳофиз Мулла Тўйчи Тошмуҳамедов билан дўст ва улфат бўлган. Вақти-вақти билан Содирхон дўстини йўқлаб Тошкентга, Тўйчи ҳофиз эса Хўжандга бориб турганлар. Бундан ўша давр шоирлари, созандаю хонандалари хабардор эдилар. Масалан, Содирхоннинг энг яқин дўстларидан бири бўлган Тошхўжа Асирий тошкентлик хассос шоир. Хислатга ёзган шеърий мактубида бундай дейди:

Нолан ушшоқдир ҳар
машқининг зиру бами:
Тўйчини тўтинағам булбул
наволарни сўранг.

Яна шуни ҳам айтиб ўтиш керакки, Содирхон Бобошарипов Ўзбекистон санъатшунослик илмий-тадқиқот институтининг Хўжанддаги филиалида илмий ходим бўлиб ишлаганди.

...Очилхон Отахонов хониш қилаётир. Куй ва қўшиқлар қанотида хаёлларим қушдай чарх уриб оламни кезиб юрибди. Кўз олдимда Мулла Тўйчи, Ҳожи Абдулазиз, Домла Ҳалим, Юнус Ражабий, Ҳожихон, Комилжон, Жўрахон, Маъмуржон, Расул қори ва бошқа ўнлаб санъаткорларнинг нурли сиймолари жонлангандек бўлаверади. Кўнглимда бундай умрбоқий санъаткорларни яратган ва уларни ҳамиша ардоқлаб келаётган халқимга нисбатан бўлган меҳру муҳаббатим янада жўш уради.

Ўсмон ЮСУПОВ.

⊙ СУРАТДА: Ўзбекистон халқ ҳофизи Очилхон Отахонов.

Абдусаттор Тўраев сурати.

* 20 июнь—Тиббиёт ходимлари куни

ҲАМИША ЁРДАМГА ТАЙЁРМИЗ

БИЗ тиббиёт ходимлари бу галги анъанавий касб байрамимизни ўзгача руҳда нишонлаяпмиз. Бу йил нафақат Тошкент шаҳри, балки бутун республикамиз тиббиёт ходимлари учун ўзгача бўлди. Бунинг боиси Президентимиз И. А. Каримовнинг ташаббуси билан соғлом авлодни тарбиялаб вояга етказиш ҳаракатининг бошлаганлигидир. Бу ҳаракат тиббиёт ходимларидан сидқидилдан масъулият билан ишлашларини тақозо этади.

Айни пайтда Тошкент шаҳар соғлиқни сақлаш бош бошқармаси, туманларнинг соғлиқни сақлаш бўлимлари, умуман барча шифокорлар бутун эътиборини халқ саломатлигини сақлашга қаратганлар. Айниқса, оналар ва болалар соғлиғини муҳофаза қилиш асосий мақсад қилиб қўйилди. Мустақил Ўзбекистонимиз учун соғлом авлод керак. Шу боисдан энг аввало оналарнинг, хусусан туғиш ёшидаги ҳамда ҳомиладор аёлларнинг саломатлигини сақлаш бизнинг биринчи галдаги вазифамиздир.

Шаҳримиздаги барча аёллар маслаҳатхоналари, туғруқхоналари, болалар поликлиникаларида ишлаётган ходимлар бу масъулиятни дилдан ҳис қилиб меҳнат қилмоқдалар. Айни пайтда туғруқхоналаримизда чақалоқлар туғилиши билан она сутидан баҳраманд бўлмоқдалар. Жойларда чақалоқларни фақат она сути билан боқиш зарурлиги, ана шундагина келажак авлодимиз соғлом бўлиши қайта-қайта тушунтирилаяпти.

Соғлиқни сақлаш бош бошқармаси тасарруфидаги барча тиббий муассасалар, «Тез ёрдам» шохобчалари ўз ишларини тубдан ўзгартирдилар. Шифокорлар бутун эътиборни аҳоли соғлиғини муҳофаза қилиш, уларга малакали хизмат кўрсатишга қаратди. Тиббий хизмат даражасини янада кўтариш, энг аввало тиббиёт ходимларининг билим савиясига, малака ва иқтидорига боғлиқдир. Шу мақсадда шифокор ва ҳамшираларни мунтазам мутахассислик кўригидан ўтказиб турибмиз. Шу кунга қадар 8 мингга яқин шифокорларимиздан 1200 нафарига турли даражадаги тоифалар берилди.

Сўнгги пайтда поликлиника хизматини янада яхшилаш ишларига алоҳида эътибор берилмоқда. Шаҳримиздаги кўпгина поликлиникалар қайтадан таъмирланиб, янги замонавий тиббиёт асбоб-ускуналари билан жиҳозланди. Айниқса, улар қошида кундузги шифохоналар ташкил этиш туфайли 18 минг киши соғлиғини тиклаш билан, тиббиёт соҳасига ажратилган маблағни тежаш имконияти туғилди. Натижада 5 мингга яқин беморни оилавий шароити ҳисобга олиниб хонадонларнинг ўзида даволаш ташкил этилди.

Касалликларни даволаш учун албатта дори-дармон зарур. Тошкент шаҳар Ҳокимлиги саъй-ҳаракатлари туфайли ҳозирги мураккаб иқтисодий шароитда ҳам дори-дармонлар етказиб берилмоқда. Поликлиникаларда айрим жарроҳлик операциялари шу ернинг ўзида қилинмоқда. Кундузги шифохоналар ташкил этиш туфайли касалхоналаримиздаги хизмат сифатини яхшилаш имкониятига эга бўлдик. Чунки илгари касалхоналаримизда бир хонада 5-6 бемор жойлаштирилган бўлса, эндиликда улар 3-4 кишини ташкил қилади.

Шароит тақозосига кўра кўпгина муассасаларимизда пуллик хизмат кўрсатиш ҳам ташкил этилди. Касалларни даволашнинг янги усуллари такомиллаштириб, хорижлик ҳамкасбларимиз билан тажриба алмашиниб уни ишимизга жорий этмоқдамиз.

Кези келганда фахрий тиббиёт ходимлари хизматларини ҳам алоҳида таъкидламоқни жоиз топдим. Нафақада бўлишларига қарамай, аҳоли саломатлигини сақлашда фахрий шифокоримиз ҳам ўз ёрдамларини аямай, керакли маслаҳатларни бермоқдалар.

Шифокорлик касби нақадар нозик, сермашаққатлиги билан бирга ҳар бир кишига қандай шароит бўлишидан қатъи назар зарур бўлганда зудлик билан тиббий ёрдам кўрсатишга тайёр туришни тақозо этади. Биз буни чин дилдан ҳис қиламиз. Президентимиз Ислом Абдуғаниевич Каримовнинг олиб бораётган одилона сиёсати туфайли тиббиёт ходимларини ижтимоий ҳимоялашга ҳам катта аҳамият берилмоқда. Бундан улар мамнун бўляптилар.

Бугунги кунда мустақил республикамизнинг ҳар бир фуқароси олдида Ватанимизга содиқ бўлиш, унинг келажаги учун сидқидилдан меҳнат қилиш вазифаси турибди. Биз шифокорлар ҳам буни чуқур англаб етиб, кечаю кундуз халқ саломатлигини сақлаш йўлида сидқидилдан меҳнат қиламиз.

Қулаҳмад РИЗАЕВ,
Ўзбекистон Республикаси соғлиқни сақлаш вазирининг ўринбосари, Тошкент шаҳар соғлиқни сақлаш бош бошқармасининг бошлиғи, Ўзбекистон Республикаси халқ депутати.

ЮНУСОБОД тумани тиббиёт ва дорихоналар ходимларининг яқинда бўлиб ўтган умумий йиғилишида халқ саломатлигини сақлаш йўлида қилинган ишлар ва амалга ошириладиган режалар муҳокама қилинди.

КАТТА МАСЪУЛИЯТ

Туман фуқароларига имтиёзли тиббий хизмат кўрсатиш масалалари бўйича туман соғлиқни сақлаш бўлимининг мудири Мунира Муҳиддинова маъруза қилди. У ўз сўзида тиббиёт соҳасида қўлга киритилган ютуқлар ва камчиликларни кўрсатиб, республикамиз Президенти Фармонига биноан «Соғлом авлод учун» орденининг таъсис қилиниши муносабати билан олиб борилаётган амалий ишлар ҳақида гапирди.

— «Соғлом авлод учун» орденининг таъсис қилиниши ҳамда мазкур йилнинг «Болаларни она сути билан боқиш йили» деб белгиланиши бошқалар қатори туманимиз тиббиёт ходимларининг зиммасига ҳам катта масъулиятни юклади, — деди у.— Қисқа давр ичида бирмунча хайрли ишлар амалга оширилди. Агар мисол тариқасида сўнгги беш ойни олиб кўрадиган бўлсак, ўзгаришларни яққол кўриш мумкин. Ҳозирги пайтда туманимиз касалхоналари энг замонавий тиббий ускуналари билан жиҳозланган. Айниқса 26, 31, 12 ҳамда 17-касалхоналарда даволаш учун ҳамма шарт-шароит яратилган. Шу ўтган беш ой ичида туманимизда болалар ўлими, турли хил, айниқса юқумли касалликлар камайди. Поликлиника ва касалхоналарга кўзга кўринган профессор, олимлар жалб қилиниб, ҳамкорликда иш олиб борилмоқда. 31-поликлиника қошида маслаҳат маркази ташкил қилинди. Оналар ва болалар саломатлигини жиддий эътиборга олиб 26 та маҳаллада доимий тиббий назорат ташкил қилинди. Буларнинг ҳаммаси ишларимизнинг ижобий самарасидан далолат беради...

Касалхоналарни дори-дармонлар билан таъминлаш масаласи юзасидан туман марказий дорихона мудири Ҳамид Акбаров гапириб, йиғилганларнинг саволларига жавоб берди.

Мажлисда Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирининг ўринбосари, Тошкент шаҳар соғлиқни сақлаш бош бошқармасининг бошлиғи Қулаҳмад Ризаев, Юнусобод тумани ҳокимининг ўринбосари Рустам Қурбонов иштирок этдилар.

Назира ҚУРБОН қизи.

Соғлом авлод камолоти йўлида шаҳримиздаги 7-кўптармоқли касалхонанинг аёллар маслаҳатхонаси бўлими шифокорлари ҳормай-толмай меҳнат қилишмоқда.
СУРАТДА: акушер-гинеколог Зулфия Сафоева ҳамда катта доя Абила Мирзаевалар беморга тегишли маслаҳатлар беришмоқда.

Холмат Мирзакаримов сурати.

* Билиб қўйган яхши

ЧЕКИШНИНГ ЗАРАРИ ҚАНЧА?

ХОМЧЎТ ҳисобларига кўра, бир йилда кашандалар салкам 700 тонна синил кислотаси (хавфли заҳар)ни, 400 минг тонна аммиакни, 600 минг тонна қора мой, 100 минг тонна никотинни ҳавога чиқаради.

Ҳар йили ер юзида 12 миллион қути тамаки чекилади. Бунинг оғирлиги 2 миллион 500 минг тоннадан ошиб кетади.

Бир қути тамаки чекилганда организм 0,0012 грамм синил кислотасини, 0,18 грамм никотин, 0,642 грамм аммиак, 0,02 грамм углерод оксиди, 0,22 грамм перидин асосларини ва бошқа моддаларини ютади. Тамаки тутунида юздан ортиқ компонентлар бўлиб шулардан 40 таси ўта хавфли ўсимталарни келтириб чиқаради.

Юз минг дона тамаки чекишга улгурган 30 фоиз эркаклар ва йигирма фоиз аёллар сурункали бронхит касаллигига чалинган. Чекмайдиган кишиларда эса бу рақам беш фоизни ташкил этади.

Ер юзидаги 40 фоиз аҳоли (эркаклар ва аёллар) чекади. Бир дақиқада 300 минг дона тамаки тутатилади.

Қодир ТУРОБОВ.

Бой тажрибалар

ТОШКЕНТДАГИ «Альтсофт» фирмаси нуфузли ўқув компьютер маркази сифатида кўзга кўриниб қолди. Ушбу илмий-маърифий даргоҳ ёшларнинг компьютер саводхонлигини оширишга қаратилганди.

Яқинда шаҳримизда республика компьютер фестивали бўлиб, унда марказ етакчилик қилди.

«Альтсофт»нинг Америкадаги нуфузли фирмаларидан бири ҳисобланган сармоядорлар даргоҳи билан ҳам алоқаси мустаҳкамланиб бормоқда. Юқори малакали сармоядорлар тайёрлашда бой тажриба орттирган мазкур фирма Америка ва Ўзбекистон мактаб ўқувчилари дўстлигини мустаҳкамлаш режаларини белгилади. Шунга кўра яқинда бир гуруҳ америкалик ўқувчилар Ўзбекистонга меҳмон бўлиб келадилар. Улар компьютер саводхонлиги сабоқлари бўйича тенгқурлари билан ўзаро мулоқотда бўладилар.

Воҳид ВАЛИЕВ.

⊙ Акмал Икромов туманидаги «Оқмачит» маҳалласида яшовчи уруш ва меҳнат фахрийси Тоживой ака Шамсиев катта ҳаёт йўлини босиб ўтган одам. Ёши етмишдан ошган бу табаррук отахоннинг саккиз нафар ўғил ва қизи, йигирмадан ортиқ невара-эваралари бор. Кўп йиллар давомида давлат корхона ва идораларида ҳалол меҳнат қилиб, Ўзбекистонда хизмат кўрсатган иқтисодчи фахрий унвонига сазовор бўлган бу одам бой ҳаёт тажрибасига эга. Фарзандларининг ҳаммасини уйлантирган, турмушга берган, жуда кўп тўй ва маъракаларда қатнашган Тоживой ака тўйлар ҳақидаги кўп йиллик тажрибалари ва кузатувлари, биргаликда турмуш кечиришда асқотадиган маслаҳатлари билан газетхонлар ила ўртоқлашишни ният қилибди.

ЮРТИМИЗДА тўй мавсуми бошланди. Ҳар бир ота-она фарзандини вояга етказиб ўзига муносиб оилага қуда бўлишни орзу қилади. Камина ҳам бир нечта ўғил-қизларни уйлантириб, турмушга чиқариб, невара, эвара кўрган бахтли кексалардан.

Балоғатга етган ҳар бир ўғил-қиз, албатта, ўзига умр йўлдоши танлаш ҳуқуқига эга. Аммо фарзандлар ҳаёт тажрибаси йўқлигидан хатоликка йўл қўйиб қолмасликлари учун ҳамда ота-она ўзининг келажак авлодига муносиб насл қолдириш мақсадида бу ишга, шубҳасиз, бош қўшишлари керак.

Никоҳ тўйи ёшлар ҳаётида бир умр эсда қоладиган тантанали воқеадир. Шунинг учун унга пухта тайёргарлик кўриш ва расамади билан ширин қилиб ўтказиш катта аҳамиятга эга. Хайриятки, ёш келин-куёвларни домла-имомлар иштирокида никоҳдан ўтказиш ман қилинган замонлар ортда қолди.

* Шахсий фикр

ЯНА ТЎЙЛАРИМИЗ ҲАҚИДА

Маълумки, миллий урф-одатимиз бўйича келин-куёвларнинг никоҳ тўйидан кейин «чилла» кунлари бошланади. Қирқ кун давом этадиган бу даврда ёшлар қоронғу тушмасдан уйга кириб келишлари, бир-бирларининг ёнида иложи борича кўпроқ бўлишлари талаб қилинади. Бу кунлар келин билан куёвни узоқ вақт ҳамсуҳбат қилиб, бир-бирларига яқинлаштиради, уларнинг келажак турмушлари бўйича ўз режаларини тузиб олишларига ёрдам беради. Шунинг учун кейинги йилларда айрим оилаларда баъзи келин-куёвлар томонидан эътибор анча сусайиб бораётган бу яхши анъананинг қадрини яна тиклаш ва таъсирини кучайтириш айни муддао бўлур эди.

Бозор иқтисодиётига ўтиш даврининг қийинчиликлари, айниқса, энди уйланиш ёки турмушга чиқиш арафасида турган ёшларимиз ҳаётига таъсир кўрсатмоқда. Ҳозирги оғир шароитда ўғил уйлантириш ҳам, қиз чиқариш ҳам жуда мушкул иш бўлиб қолди. Айниқса тўйга қўй сотиб олиш, қизга мебель харид қилиш жуда кўп сармоя жамғаришни талаб қилмоқда. Иқтисодий қийинчилик шароитида эса бундай катта маблағ тўлашнинг ўзи бўлмайди. Ота-оналар нархи осмонда бўлган мебель ёки бошқа тўй саруполарини тўплаб улгургунларигача ёшларнинг, айниқса, қизларнинг ёши анчага бориб қолиши ҳеч гап эмас. Бу эса яхши оқибатларга олиб келмайди, албатта. Шунинг учун ўзимизнинг эски урф-одатларга қайтсак, яъни қудалар ўзаро келишганлари ҳолда тўйларни ихчам ва тежамкорлик билан ўтказишса, чунки келин-куёвларнинг бир-бирларига меҳр-оқибатлари қудаларнинг бир-бирларини ҳурмат қилишлари, аяб-асрашларидан бошланади.

Тўйларимиз ҳақидаги ушбу мулоҳазаларимни алломаларнинг ёшларга аталган қуйидаги ҳикматли сўзлари билан якунлашни маъқул топдим. Бир аллома: «Бирор қизга унинг қадди-қомати келишганлиги учунгина уйланиш худди бозордан кераксиз бўлса ҳам кўзга яхши кўринган буюмни сотиб олиш билан баробар» деб огоҳлантирса, иккинчи аллома: «Ҳаётларини бир-бирига боғламоқчи бўлганлар никоҳга қадар ҳамма нарсага кўзларини катта очиб қарашлари, никоҳдан кейин эса баъзан кўриб кўрмаганликка олишлари керак», деб насиҳат қилади.

Ёшларимиз доноларнинг ушбу ўгитларини эсдан чиқармасалар яхши бўларди.

Тожибой ШАМСИЕВ,
уруш ва меҳнат фахрийси.

* Тарихимизнинг ўқилмаган саҳифалари

ТЎЛАБИЙ

— БОЛАМГА келинчакни ўзим танлаб олиб бераман, бойнинг бойлигига қизиқмайман, бекнинг беклигига қизиқмайман. «Асл пичоқ қон тагида ётмайди» деганлар. Келиним ақлли бўлса, болам доно бўлади. Эр бахти — аёл. Эл сийлайдиган эрни ақли билан одам қиладиган ҳам аёл, кенг ёйилган дастурхони билан эрининг отини чиқарадиган ҳам аёл, — деган экан Тўлабий.

Тўлабий Алибек ўғли қардош — ўзбек ва қозоқ халқлари фарзандидир.

1743 йили Йўлбарс вафотидан сўнг, унинг ўрнига олти йил, яъни 1749 йилгача Тошкент ҳокимлигини Тўлабий олиб боради. «Ота кўрган ўқ отар» деганларидек, отаси Алибекбийнинг феъл-атвори Тўлабийда мужассамлашган экан, дейишади у ҳақда маълумот берувчилар. Тўланинг халқ ўртасидаги иззат-икромининг хон-султонлардан зиёд бўлганлигини рус тадқиқотчилари ва хорижий эллардан келган сайёҳларнинг асарларидан ўқиш мумкин.

Тўлабийнинг ўзбек ва қозоқ халқларини бирлик ва дўстликка чорлашда ҳам хизматлари катта. Тўлабий ўзбек ва қозоқларнинг ўйратликлар — қалмоқлар билан тинчлигини кўзлаб, қалмоқларнинг талаб этган солиқларини ўтаб, ўйрат ҳокимларига ўз ўғли Жўланни гаровга беради. Халқ ёзма адабиёти ва Абдураим шажараси бўйича Жўлан қалмоқхон қўлида ўн тўрт йил бўлган. Тўлабийнинг яна бир ўғли Хўжабек қалмоқларга асир тушиб, қайтмаган.

Тўлабийнинг васиятига кўра, тўқсон уч йил яшаб, ёруғ дунё билан хайрлашган, «Эл—улусин, дунёга келмак бор, аммо юрмоқ йўқ», — деган Тўлабийнинг суяги Тошкентдаги Шайхонтоҳур мачитига қўйилади.

Қозоқ ва ўзбек, туркман ва қорақалпоқ каби қардош ва қондош халқларни тинчлик ва тотувликка чақириб, уларни бирлаштирган қардош халқлар ўртасида аҳён-аҳён бўлиб турган дов-жанжалларни тинч йўл билан одилона бартараф этган ҳоким ва файласуф, шоир ва бий, давлат арбоби, туркий халқларнинг севикли фарзанди Тўлабий яқинда 330 ёшга тўлади. Шу муносабат билан бобомизнинг руҳи шод бўлиши учун «Оқшом» муштарийларига унинг ҳикматларини ҳавола этмоқдамиз.

Қидирбой ТЎЛАБОЕВ.

ҲИКМАТЛАР

⊙ Оққа қора йўқ,
Қорага чора йўқ.
⊙ Чин сўзга ўлим йўқ.
⊙ Отаси яхшининг, ўғли ҳам яхши,
Онаси яхшининг қизи ҳам яхши.
⊙ Дўстинг ҳам, душманинг ҳам эр бўлсин.
⊙ Дўстингга ёлғон айтма — ишончинг кетар,
Душманингга сирингни айтма — тагинга етар.
⊙ Қурол олсанг, милтиқ ол; яёв юрсанг — таёғинг,
оч қолсанг овқатинг.

* Маданий меросимиздан
Мурод МИРЗО

БУНЁДКОР СОҲИБҚИРОН

ШОҲИЗИНДА

МАЪЛУМИНГИЗКИМ, милоддан аввалги IV асрдан милодий VI асргача ҳозирги Самарқанд ўрнида Сўғд давлатининг пойтахти Мароканда шаҳри бўлган. Рим тарихчиси Квинт Курций Руф (I аср)нинг ёзишича, Самарқанд қалъаси деворининг айланаси тахминан 10,5 километр эди. Александр Македонский қўшинлари Самарқандни милоддан аввалги 329 йили вайрон қилганлар. Самарқанд VI асрда Турк хоқонлигининг таркибига киради. 712 йили Қутайба саркардалигидаги араб қўшинлари Самарқандни оладилар. Самарқанд IX асрнинг 20-йилларида сомонийлар давлатининг пойтахти эди. Шаҳар XI асрдан эътиборан қорахонийлар давлати таркибига кирган. 1220 йили Самарқандни Чингизхон босиб олиб, аҳолини қириб, шаҳарни вайрон қилади. XIII асрда Чингизхон (1206—1227 йилларда ҳукмронлик қилган) бошлиқ мўғуллар Афросиёбнинг кулини кўкка совургач, маҳаллий халқ бу ерни ташлаб кетган. Шундан сўнг Афросиёб фақат Темур ва темурийлар даврига келибгина бошқа йўсинда шакллана борди. Яъни Амир Темур ҳокимият тепасига чиқиши билан маданий ҳаётнинг ривожланиши янги босқичга кўтарилган. Амир Темурдан сўнг, унинг севикли набираси Муҳаммад Тарағай ҳам Афросиёб атрофида буюк ўзгаришларни амалга оширади. Археологик қазилмалар, илмий-қидирув ишларидан шулар маълумки, Самарқанд шаҳрининг тарихи, унинг ривожланиши асосан Темур ва темурийларнинг номи билан боғлиқдир. Ҳеч бир олим, раҳбар, давлат арбоби Амир Темурдек (умуман темурийлардек) Самарқанд шаҳри учун жон куйдирмаган. Хусусан, Афросиёб ҳам шулар жумласидандир. Амир Темур Афросиёбда қалъа бунёд этишга фармон беради. Унинг деворларининг баландлиги 8 метр бўлган.

Самарқанд шаҳридаги ажойиб ёдгорликлар мажмуиларидан бири бу — Шоҳизиндадир. Шоҳизиндадаги ёдгорликлар Амир Темур ва темурийлар давридагина бунёд бўлиб қолди. Шоҳизинда — тирик шоҳ демакдир. У Афросиёбнинг жанубида, қабристондаги мақбаралардан иборат. Мақбараларнинг энг қадимийси қаторига Қусам ибн Аббос мақбараси ҳам киради. Қусам пайғамбаримиз Муҳаммад саллоллоҳу алайҳи Васалламнинг амакиваччалари. Қусам ибн Аббос исломни тарғиб ва ташвиқ қилишда иштирок этган буюк шахслардан биридирлар. Улар шу мақсадда 676 йилда Самарқанд шаҳрига келадилар, шу ерда ўлдириладилар ва дафн этиладилар. Айтилишича Қуссам ибн Аббос номоз ўқиб турган вақтларида кофирлар ҳужум қилиб, уни ўлдирганлар. Амир Темур ҳукмронлик қилган давр (1380 йил)да қабр устига янги дахма тош ўрнатилган. Ундан олдин ҳам қимматбаҳо тош бўлган, лекин уни мўғуллар 1220 йилда олиб кетганлар. Мақбара қадим ва кўҳна Турон кулоллари ишларининг энг яхши намуналаридан биридир. Амир Темур даврида сирли кошин камроқ қўлланилган, мақбараларнинг беҳад зеб-зийнати ўрнини ўймакор кошин билан безатилган безаклар эгаллайди.

Қуссам ибн Аббос мозорининг ёнида бошқа улуғлар, уламолар, мўътабар кишилар дафн этилган. Унинг ёғоч эшигида қимматбаҳо тошлар ҳам бўлиб, ўймакорликнинг энг гўзал намунаси ҳисобланган. Уни Амир Темур қайрағоч дарахтидан ясатган. Ҳозир у ердаги хоналар нураган, қаровсиз бир ҳолатда. Бу қабр пастга қараб қуриб борилган. Шу ердан Шаҳрисабзга ер ости йўли ҳам бор дейишади. Шоҳизинданинг асосий бош дарвозасини Мирзо Улуғбек ўғли Абдулазизга атаб, милодий 1434—1435 (ҳижрий 838) йиллари қурдириб, унга қуйидаги сўзларни битган: «Абдулазиз Баҳодир ибн Улуғбек ибн Шоҳруҳ ибн Темур». Кичик мадраса бўлса милодий 1812 (ҳижрий 1228) йили бунёд бўлиб, уни Самарқанд ҳокими Ялангтўш Баҳодир бунёд эттиради.

Шоҳизинда ёдгорликлар мажмуида Амир Темур ва темурийлар томонидан қурилган мақбараларнинг сони салмоқлидир. Амир Темур ҳаётлигида қурилган биринчи бино бу — Туркон оқанинг 1372 йилда қурдирган мақбарасидир. Туркон оқа Амир Темурнинг опаси бўлган. Туркон оқанинг 1370—1371 йилларда қизи вафот этганлиги муносабати билан мақбара қурилган. У Шоди мулк оқа мақбараси ҳам деб аталади. 1383 йили Туркон оқанинг ўзи ҳам вафот этгач, шу ерга дафн этилган. Бу ерда бинонинг устаси самарқандлик Шамсиддин ва Бадриддин ҳамда бухоролик Зайниддин ибн Шамсиддинларнинг номлари ёзилган. 1376 йили Амир Темурнинг саркардаларининг бири амир Ҳусайннинг онаси Туғли Текин учун ҳам мақбара қурдирилади. У ўз номи билан Туғли Текин мақбараси деб аталган. Мақбара ичида тўртта қабр бор. Остидаги ғиштлари чиқиб қолган.

Амир Темурнинг синглиси Ширинбика оқа 1385 йили вафот этгач, тезда мақбара қуришга киришилади. Ичида тўртта қабр тош бор. Нақшин-тешикли, гипс панжаралари, деразалар осилиб ётибди. Меҳроб тушиб кетган. Таъмир ишлари умуман қониқарсиз.

Амир Темурнинг кенжа хотини Туман оқа ҳам обидалар қуриб битказган. Шулардан Туман оқа ёдгорликлар мажмуи алоҳида ўринни эгаллайди. У мулозимхона, масжид (ҳонақоҳ) ва Туман оқа мақбарасидан иборат. Масжид XIV асрнинг 80-йилларида, мақбара эса уста Муҳаммад Шайх ибн Ҳожибек Табризий томонидан 1405—1406 йилларда қурилган. 1992 йилгача Туман оқа мақбарасида қурилиш жиҳозлари сақланди. Ўшанда ҳаммаёқ алибастр билан тўла бўлган. Қарийб олти-етти йилдан бери ёпиқ. Зах ва нам тортиб кетган. Ташқи томони саводсизларча таъмир этилган. Нақшларнинг оралари ғиштлар билан беркитилиб юборилган, деворлари ёрилиб ётибди.

Ёдгорликка кирган мақбаралардан яна бири (XIV асрда қурилган) Амирзода мақбарасидир. Мақбара ва у ерга дафн этилган шахснинг номи маълум эмас, лекин у Амирзода мақбараси деб аталган. Бирон бир шаҳзода ёки уларнинг фарзандларига атаб қурилган бўлса ажаб эмас. Бу мақбара Туғли Текин мақбарасидан сўнг орадан ўн йил ўтгач — 1386 йилда қурилган. Мақбара ичида 9 та катта-кичик қабрлар бор. Ички томони сифатсиз таъмирланган. У ерга турли ёзувлар ёзиб ташланган. Ҳозир ўта қаровсиз бир ҳолатда. Ҳатто кабутарлар ин ҳам қуриб олишган. Гумбазнинг ости тушиб кетган. 11 та токчаси бор, деворлари ёрилиб ётибди.

Обидада яна бир мақбара бор, унинг номи Уста Алидир. Мақбаранинг ким учун қурилганлиги номаълум. Ундаги ёзувлардан қаршилик уста Алининг номигина сақланиб қолган. Буни Гулдор мақбара ҳам деб атайдилар, чунки безатилиши жуда ҳам чиройли. Мақбара XIV асрнинг охирги ўн йилликларида бунёдга келган деб тахмин қилинади.

XIV асрнинг 80-йилларида Амир Темурнинг аёнларидан бири Амир Бурундуқ учун ҳам мақбара қурилган. Бинонинг ичи содда қилиб безатилган. Бу Шоҳизиндадаги энг йирик мақбара ҳисобланади. Ичида олтита қабр бор. Оқ сувоқ қилинган. Ости кўк рангда, таъмири жуда ёмон. Шуларни кўриб: «Эҳ, биз ворислар, ақлсиз, муте, манқурт ворислар», дегингиз келади.

Мақбараларнинг энг қадимийси бу —Хўжа Аҳмад мақбарасидир. Ривоят ва тарихий маълумотларга қараганда мақбара Хўжа Аҳмад деган шахснинг номи билан боғланган. Ўймакор кошин қопламининг фони асосан феруза рангда бўлиб, устига оқ ранг билан ҳуснихатда Қуръони Карим оятлари ёзилган. Меъмор Уста Алининг номи шу ерда ҳам мавжуд. Бунда тўртта қабр бор. Томдаги ёғочлар 1340 йилга оид.

1360 — 1361 (ҳижрий 762) йилларда номаълум киши мақбараси қурилади. Пештоқдаги ёзувлардан мақбаранинг бир мўътабар аёл киши учун бунёд бўлганлигини билиш мумкин, лекин ўша аёлнинг номи сақланмаган. Шунингдек, баъзи ривоятларда мақбарани Амир Темурнинг хотинларидан бири — Қутлуғ оқа номи билан боғланса-да, афсуски, тарихий манбаларда бу ном учрамайди.

Шоҳизинда ёдгорликлар мажмуининг тарихий, маданий ва меъморий аҳамияти ғоятда улкандир. У XIV аср бошидан XV аср ўрталаригача бўлган серҳашам дахмаларнинг юз йиллик узлуксиз ривожланиш жараёнини ёритиб беради. Минг афсуски, XI—XII асрларга оид ёдгорликлар қарийб буткул йўқ бўлиб кетган. Йўқ бўлган нарсани эса яна ҳаётга қайтариш қанчалар мушкул.

Муҳаррир Эркин ЭРНАЗАРОВ.

Ҳафталик кўрсатувлар

Душанба, 21. VI

● ЎзТВ I

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 «Бугун». Ахборот кўрсатуви.
18.10 «Кичкинтой» студияси. «Совға».
18.40 «Тошкентлик лочин». Улуғ Ватан уруши қаҳрамони Абдусаттор Эшонқулов. «Ўзбектелефильм» премьераси.
19.00 «Эзгуликка фидо бу зами».
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Қалб садолари». Телефильм.
20.10 Оқшом эртаклари.
20.25 «Севги васфи». Концерт.
20.55 Эълонлар.
21.00 «Ўзбекистон» ахбороти.
21.30 ЎзТВ хазинасидан. Абдулла Орипов. «Жаннатга йўл». Ўш вилояти театрининг спектакли.
22.50 «Оила сирлари». Бадиий фильм.
00.15 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● ЎзТВ II

18.30 «Ассалому алайкум» (такрор.).
19.30 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.50 «Миришкорлар».
20.20 Бизнинг суҳбат.
20.30 «Автоҳаваскорлар хизматида».
20.55 «Билиб қўйган яхши».
21.15 «Алоқалар ва шартномалар».
22.00 «Жабрланувчиларнинг даъвоси йўқ». Бадиий фильм.

ТЕЛЕТОМОШАБИНЛАР ДИҚҚАТИГА!

Профилактика муносабати билан душанба, 21 июнь куни «Орбита IV» кўрсатувлари соат 15.15 дан бошлаб намойиш этилади.

● «ОРБИТА IV»

15.15 «Майя ариси». Кўп серияли мультфильм.
16.00 Епископ Василий (Родзянко) билан суҳбатлар. 4-кўрсатув.
16.20 «Иқболи кулганда».
17.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
17.25 «Гол».
17.55 «Мосфильм»нинг 70 йиллигига. «Оддий фашизм». Ҳужжатли публицистик фильм. 1-серия.
19.15 «Ҳафтанинг акс-садоси».
19.40 Хайрли тун, кичкинтойлар!
19.55 Эълонлар.
20.00 Янгиликлар.
20.25 «Севги алифбоси». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси. 4-серия.
20.55 «Спорт уик-энди».

«Янги студия» таништиради:

21.10 «Таржимаи ҳол».
21.40 «Бомонд».
22.10 «Федерико каталоги».
23.40 «Мегамикс».
24.00 «Ассалому алайкум!» Танаффус пайтида (23.00)— Янгиликлар.

● «ДУБЛЬ IV»

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

7.25 «Ишбилармон кишилар даври».
7.55 Тонгги концерт.
8.10 «Мутлақо махфий».
9.05 «Бола тилидан».
9.35 Мульти-пульти.
9.40 Россия телевизион театри Дж. Селинджер. «Бесўнақай».
10.45 Хонаки экран. «Бироз қуёш нури». «Фредерик Форсайт таништиради» телесериалидан бадиий фильм (Овросиё ТВ).
12.25 «Ишдан бўш пайтингизда».
12.40 «Деҳқонларга тааллуқли масала».
13.05 «Американинг ёввойи табиати». Кўп серияли телефильм премьераси.
13.45 Кундузги сеанс. «Алвасти». Бадиий фильм.
15.05 Янгиликлар.
15.20 Трансросэфир. «Орол».
16.10 «Мегаполис».
16.40 «Давр билан ҳамоҳанг».

*

17.00—19.20
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

*

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

19.20 «Танаффус». Сергей Чумаков куйлайди.
19.30 «Ёдингдами...». «Тинчлик ва уруш».
20.00 Душанба куни детектив. «Лаки страйк» таништиради. «Дунё» чўққиси». Бадиий фильм. «Криминал ҳодисалар» туркумидан.
20.55 Спорт кўрсатуви.

*

21.00 Туркия телевидениеси. Хабарлар.

*

21.20 «Юлдузлар билан суҳбатда».
21.25 «Рябинушка» концерти.
22.10 Арманистон давлати қайта тикланганлигининг 75 йиллигига бағишланган тантанали кеча.
22.40 «Каунтдаун». Оммавий куйлар янгиликлари.

Сешанба, 22. VI

● ЎзТВ I

7.00 «Ўзбекистон» ахбороти.
7.30 Афғон рубоби оҳанглари». Фильм-концерт.
8.00 «Махсус эътибордаги зонада». Бадиий фильм.
9.30 Ўзбек тилини ўрганамиз.
10.00 «Ёшлик» студияси. «Истеъдодларни излаймиз».
10.40 «Уорлднет» телекомпаниясининг янгиликлари (АҚШ).

* * *

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 «Бугун». Ахборот кўрсатуви.
18.10 Болалар учун. «Доно бобо даврасида».
18.40 «Нақшлар бўстони». Телефильм.
18.55 «Солиқ инспекцияси фаолиятидан».
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 Дунё воқеалари.
20.10 Оқшом эртаклари.
20.25 «Олий таълим — янгиланиш йўлида».
20.55 Эълонлар.
21.00 «Ўзбекистон» ахбороти.
21.30 «Ислоҳот ҳақида суҳбатлар».
21.40 «Ватанни севмоқ иймондандир...».
22.30 «Санъат усталари». Ўзбекистон халқ артисти Ғанижон Тошматов таваллудининг 80 йиллигига.
23.30 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● ЎзТВ II

18.30 «Ўзбекистон спорти» (рус тилида).
19.30 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.50 «Уолт Дисней таништиради...». Мультфильмлар тўплами.
20.40 Камер куйларидан концерт.
21.20 «02» тўлқинида».
21.40 Эълонлар.
21.45 «Кинонигоҳ».

● «ОРБИТА IV»

ВАТАН ҲИМОЯЧИЛАРИ ХОТИРАСИ КУН

4.55, 14.20, 17.20, 20.20 — Кўрсатувлар тартиби.
5.00 Янгиликлар.
5.35 Эрталабки гимнастика.
5.45 «Тонг».
8.00 Янгиликлар.
8.20 Мультфильм.
8.50 «Инсон ва қонун».
9.20 «Севги алифбоси». Кўп серияли телевизион бадиий фильм. 4-серия.
9.50 «Пацифида одами». Кўп серияли телевизион илмий-оммабоп фильм. 9-серия.
10.50 «Матбуот-экспресс».
11.00 Янгиликлар.

* * *

13.00 Теннис. Уимблдон турнири.
14.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
14.25 «Ишбилармон кишилар хабарномаси».
14.40 «Адам Смит бойлиги дунёси».
15.10 «Ён дафтар».
15.15 «Майя ариси». Кўп серияли мультфильм.
16.05 «Кўплаб мусиқалар».
16.50 «Технодром».
17.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
17.30 «Оддий фашизм». Ҳужжатли публицистик фильм. 2-серия.
18.40 Москва кинофестивали олдидан.
18.55 «Мавзу».
19.40 Хайрли тун, кичкинтойлар!
19.55 Эълонлар.
20.00 Янгиликлар.
20.25 Телеэкранда биринчи марта. «Юз аскар ва икки қиз» («Ладога» ижодий уюшмаси).
22.05 «Матбуот-экспресс».
22.20 «Виктория». Аскар қўшиқлари фестивали. Танаффус пайтида (23.00) — Янгиликлар.
00.10 «Пацифида одами». Кўп серияли телевизион илмий-оммабоп фильм. 9-серия.

● «ДУБЛЬ IV»

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

7.25 «Ишбилармон кишилар даври».
7.55 Мульти-пульти.
8.00 «Параллеллар».
8.15 Калифорния университетининг хори куйлайди.
8.35 «Пилигрим». Россия саёҳатлар бюроси.
9.30 «Рек-тайм».
9.50 «К-2» таништиради. «Халқ фраки».
10.40 Хонаки экран. «Банкка». Бадиий фильм.
12.15 «Ишдан бўш пайтингизда».
12.30 «Деҳқонларга тааллуқли масала».
12.55 «Русская кавалькада» ансамбли.
13.30 Кундузги сеанс. «Оталар изидан борар солдатлар». Бадиий фильм.
14.55 «Телебиржа».
15.25 Янгиликлар.
15.40 «Рост» студияси. «Куни узайтирилган гуруҳ».
16.10 Трансросэфир. «Поволжье».

*

17.00—19.05
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

*

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

19.05 Мульти-пульти.
19.15 Хонаки экран. «Санта Барбара». Кўп серияли бадиий телефильм премьераси. 182-серия.
20.10 «Маскарад-салат».
20.35 «Сизнинг ҳуқуқингиз».
20.50 «Танаффус». Марина Цхай куйлайди.
20.55 Спорт кўрсатуви.

*

21.00 Туркия телевидениеси. Хабарлар.

*

21.20 «Юлдузлар билан суҳбатда».
21.25 «Асил ҳолича».
22.20 Ватаним менинг. «Тикланиш».
23.15 «Ангара каскади хусусида эҳтирослар».
23.40 «Арт-обстрел».
01.00 Спорт кўрсатуви.

Чоршанба, 23. VI

● ЎзТВ I

7.00 «Ўзбекистон» ахбороти.
7.30 «Абдулла Қаҳҳор». Телефильм.
8.00 «Оля учун аталган гуллар». Бадиий фильм.
9.25 Турк тили.
9.55 «Қизил Яримой шўъласи».
10.35 «Уорлднет» телекомпаниясининг янгиликлари (АҚШ).
10.50 «Халқ фаровонлиги йўлида».

* * *

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 «Бугун». Ахборот кўрсатуви.
18.10 «Ёшлик» студияси. «Талабалик йилларим». Самарқанд университети.
18.55 «Тадқиқот ва ҳамкорлик». «Қуёш—физика» илмий ишлаб чиқариш бирлашмаси олимларининг чет эллик олимлар билан ҳамкорлиги.
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Осойишталик посбонлари». Республика Ички ишлар вазирлиги матбуот маркази хабар қилади.
20.10 Оқшом эртаклари.
20.25 Лирик концерт.
20.55 Эълонлар.
21.00 «Ўзбекистон» ахбороти.
21.30 «Ватан туйғуси».
22.00 Республика газеталарининг шарҳи.
22.10 «Инсон ва замин». Фарғона вилоятидан кўрсатув.
23.10 «Қизиқчи-93». Республика кўрик-танлови ғолибларининг томошаси.
24.00 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● ЎзТВ II

18.30 «Қоялар чорлайди», «Зардўзлик». Телефильмлар.
19.05 «Спринт».
19.30 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.50 «Тошкент: бугун ва эртага».
20.30 «Кинотриада».
21.30 «Театр оламида».

● «ОРБИТА IV»

4.55, 14.20, 17.20, 20.20, 23.35 — Кўрсатувлар тартиби.
5.00 Янгиликлар.
5.35 Эрталабки гимнастика.
5.45 «Тонг».
8.00 Янгиликлар.
8.20 Мультфильм.
8.30 «Оддий Мария». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси.
9.20 «Ер юзи болалари нималар ҳақида куйлайдилар!».
9.55 «Пацифида одами». Кўп серияли телевизион илмий-оммабоп фильм. 10-серия.
10.50 «Матбуот-экспресс».
11.00 Янгиликлар.
11.20 Теннис. Уимблдон турнири.

* * *

14.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
14.25 «Телемикст».
15.10 «Майя ариси». Кўп серияли мультфильм.
15.35 «Мусиқий башорат». Кўп серияли телефильм премьераси. 3-серия.
16.05 «Қизлар ўртасидаги сир».
16.25 «Парвоздаги уй». Кўп серияли мультфильм премьераси.
16.50 «Технодром».
17.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
17.25 Давлатлараро «Останкино» телеканали «Ассалому алайкум, менинг қадрдонларим» кўрсатувини таништиради.
17.55 «Оддий Мария». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси.
18.40 «Санкт-Петербургнинг оқ тунлари». Халқаро мусиқий фестиваль хроникаси.
19.00 «ТВ-версия».
19.40 Хайрли тун, кичкинтойлар!
19.55 Эълонлар.
20.00 Янгиликлар.
20.25 «Севги алифбоси». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси. 5-серия.
20.55 «Миниатюра».
21.10 «Келажакни ўйлаб». Телефильм премьераси.
22.05 «Матбуот-экспресс».
22.15 «Сочи-93». Россия кинофестивали.
23.00 Янгиликлар.
23.40 «L—клуб».
00.25 «Пацифида одами». Кўп серияли телевизион илмий-оммабоп фильм. 10-серия.

● «ДУБЛЬ IV»

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

7.25 «Ишбилармон кишилар даври».
7.55 Тонгги концерт.
8.10 Ватаним менинг. «Тикланиш».
9.05 «Элчи қабулхонаси».
9.35 Мульти-пульти.
9.50 Шоир Олег Григорьев.
10.35 Христианлар учун кўрсатув.
11.05 Хонаки экран. «Санта-Барбара». Кўп серияли бадиий телефильм. 182-серия.
11.55 Ишдан бўш пайтингизда. «Иш устасидан қўрқади».
12.10 «Асил ҳолича».
13.05 «Деҳқонларга тааллуқли масала».
13.30 Кинокўзгу. «Солдат билан ёнма-ён».
15.00 «Сигнал».
15.15 Янгиликлар.
15.30 «Рост» студияси. «Ун беш ёшли капитан», «Биринчи тайм».
16.00 Мульти-пульти.
16.15 Трансросэфир. «Узоқ Шарқ».

*

17.00—19.05
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

*

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

19.05 «Учинчи йўлни ахтариб».
19.25 Хонаки экран. «Санта-Барбара». Кўп серияли бадиий телефильм премьераси. 183-серия.
20.15 «Келинг, аниқлаб олайлик».
20.30 Баскетбол шарҳи.

*

21.00 Туркия телевидениеси. Хабарлар.

*

21.20 «Юлдузлар билан суҳбатда».
21.25 Спорт кўрсатуви.
21.30 «Ксюша ҳузурида».
22.00 «Нота бене» студияси. «Янги Россиянинг янги кишилари».
23.00 Енгил атлетика бўйича Россиянинг очиқ чемпионати.
24.00 Мусиқа йирик планда. Пионичи Николай Петров.
00.40 Криминал хабарлар экрани.

Пайшанба, 24. VI

● ЎзТВ I

7.00 «Ўзбекистон» ахбороти.
7.30 «Матлубанинг бахти». Фильм-концерт.
8.10 «Қора қисқичбақа чангалида». Бадиий фильм.
9.40 Араб тили.
10.10 «Боғи Эрамда тўй».
10.40 «Уорлднет» телекомпаниясининг янгиликлари (АҚШ).
10.55 «Аёл қадри». Публицистик кўрсатув.

* * *

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 «Бугун». Ахборот кўрсатуви.
18.10 «Ёшлик» студияси. «Балоғат ёшида».
18.55 «Пахтакорларнинг долзарб вазифалари».
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.25 Эълонлар.
19.55 Мутахассис маслаҳати.
20.10 Оқшом эртаклари.
20.25 «Қўшиқ рақсга уланса». Баҳодир Ражабов ва Асигул Хўжаева.
20.55 Эълонлар.
21.00 «Ўзбекистон» ахбороти.
21.30 «Фахрийлар — фахримиз».
22.00 Ўзбекистон Республикаси мустақиллигининг икки йиллиги олдидан. «Зориқиб кутилган кун». Телефильм.
22.20 «Ижод саҳифалари». Эътибор Охунова.
23.20 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● ЎзТВ II

18.30 Болалар учун. «Табассум».
19.10 «Шарқ лирикаси».
19.30 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.50 Мусиқий дақиқалар.
20.00 «Пульс». Хабарлар.
20.15 «Бу оқшомда».
21.30 Матбуот саҳифаларида (рус тилида).
21.40 «Пульс». Хабарлар.
21.55 Эълонлар.
22.00 «Кинонигоҳ».

● «ОРБИТА IV»

4.55, 14.20, 17.20, 20.20, 23.35 — Кўрсатувлар тартиби.
5.00 Янгиликлар.
5.35 Эрталабки гимнастика.
5.45 «Тонг».
8.00 Янгиликлар.
8.20 «Кидди-Видди».
8.40 «Оддий Мария». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси.
9.25 «Мана шунақа матрёшкалар...».
9.40 «Ҳайвонот оламида» (сурдо таржимаси билан).
10.20 «Севги алифбоси». Кўп серияли телевизион бадиий фильм. 5-серия.
10.50 «Матбуот-экспресс».
11.00 Янгиликлар.
11.20 Теннис. Уимблдон турнири.

* * *

14.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
14.25 «Телемикст».
15.10 «Ён дафтар».
15.15 Майя ариси». Кўп серияли мультфильм.
15.40 «Шам ёниб турар экан...».
16.05 Епископ Василий (Родзянко) билан суҳбатлар. 5-кўрсатув.
16.20 «Сиз бунга қодирсиз».
17.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
17.25 «...16 ёшгача ва ундан катталар».
18.15 «Оддий Мария». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси.
19.00 «Рус олами».
19.40 Хайрли тун, кичкинтойлар!
19.55 Эълонлар.
20.00 Янгиликлар.
20.25 Телеэкранда биринчи марта. «Океандаги тулпорлар». Бадиий фильм («Скифи» ижодий уюшмаси, «Катарсис» киностудияси).
22.00 «Матбуот-экспресс».
22.15 «Рок-н-ролл ТВ».
23.00 Янгиликлар.
23.40 «Видеодром».

● «ДУБЛЬ IV»

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

7.25 «Ишбилармон кишилар даври».
7.55 «Нота бене» студияси. «Янги Россиянинг янги кишилари».
8.50 Мульти-пульти.
9.25 «Ғалаба паради». Ҳужжатли фильм.
10.20 «Параллеллар».
10.35 Хонаки экран. «Санта-Барбара». Кўп серияли бадиий телефильм. 183-серия.
11.25 «Мегаполис».
11.55 «Соло». Композитор О. Каравайчук.
12.40 «Деҳқонларга тааллуқли масала».
13.05 «Сатирикон» студияси. «Қойил, сатира». Р. Карцев ва В. Ильченко.
14.35 «Алгоритмлар».
15.05 Янгиликлар.
15.20 «Рақс». Саҳнада кар-соқов болалар.
15.45 Трансросэфир. «Сувратига чизгилар».
16.30 «Аслида йўқ овоз».

*

17.00—19.25
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

*

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

19.25 Хонаки экран. «Санта-Барбара». Кўп серияли бадиий телефильм премьераси. 184-серия.
20.15 «Бир кашфиёт тарихи».
20.30 «Хроно». Авто ва мотоспорт оламида.

*

21.00 Туркия телевидениеси. Хабарлар.

*

21.20 «Юлдузлар билан суҳбатда».
21.40 XX аср кадрда ва кадр ортида. «Охирги рус император аёли».
22.25 Спорт кўрсатуви.
22.30 «Гуллаб яшнаган Санкт-Петербург». Аркадий Аверченко ва Саша Чёрный.
23.30 Криминал хабарлар экрани.
23.40 «Ханнес Бэкман Одессада».

Жума, 25. VI

● ЎзТВ I

7.00 «Ўзбекистон» ахбороти.
7.30 «Рақс соҳибаси». Фильм-концерт.
8.05 «Чет эллик қиз». Бадиий фильм.
9.15 «Китоб ва ҳаёт».
9.50 «Кичкинтой» студияси. «Боғчада спорт байрами».
10.20 «Уорлднет» телекомпаниясининг янгиликлари (АҚШ).
10.35 «Ёзги таътил».

* * *

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 «Бугун». Ахборот кўрсатуви.
18.10 «Аждодлар мероси — хазина». Абу Али ибн Сино.
18.45 «Пирим ороли». Телефильм.
18.55 «Саноатимиз одимлари». Шўртан газ кони.
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 Дунё воқеалари.
20.10 Оқшом эртаклари.
20.25 «Тилга эътибор...».
20.55 Эълонлар.
21.00 «Ўзбекистон» ахбороти.
21.30 Ўзбекистон Республикаси мустақиллигининг икки йиллиги олдидан. «Мустақиллик истиқболи».
22.30 Ўзбек куйларидан концерт.
23.10 «Шаҳар қалқони». Бадиий фильм.
00.35 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● ЎзТВ II

17.00 АШГАБАТ КЎРСАТАДИ.

● «ОРБИТА IV»

4.55, 14.20, 20.20 — Кўрсатувлар тартиби.
5.00 Янгиликлар.
5.35 Эрталабки гимнастика.
5.45 «Тонг».
8.00 Янгиликлар.
8.20 «Олеся ва компания».
8.50 Болалар учун фильм. «Ўн олти шаҳардан ўн олти қиз» (Венгрия).
10.00 «Саёҳатчилар клуби» (сурдо таржимаси билан).
10.50 «Матбуот-экспресс».
11.00 Янгиликлар.
11.20 «Америка М. Таратута билан».
11.50 МИФИ эркаклар хорининг концерти.

Театр шинавандалари, Сизлар учун!

12.10 П. Штейн, А. Ремез. «Гренада». Москва «Ленком» театрининг фильм-спектакли.

*

14.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
14.25 «Бридж».
14.50 «Бизнес-класс».
15.05 Теннис. Уимблдон турнири.
16.05 «Истеъдодлар ва мухлислар».
17.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
17.20 Давлатлараро «Останкино» телеканали «Татаристон: ўзлигини излаб» кўрсатувини таништиради.
17.45 «Инсон ва қонун».
18.15 «Америка М. Таратута билан».
18.45 «Мўъжизалар майдони».
19.40 Хайрли тун, кичкинтойлар!
19.55 Эълонлар.
20.00 Янгиликлар.
20.25 «Ҳафтанинг машҳур кишиси».
20.40 «Детективлар клуби»да. Телеэкранда биринчи марта. «Қотиллик арифметикаси». Бадиий фильм («Панорама» студияси).
22.10 «Ҳеч нарса ҳақида репортаж».

«ВИД» таништиради:

22.35 «Сиёсий бюро».
23.45 «Музобоз».
00.25 «Авто-шоу».
00.40 «Х» программаси. Танаффус пайтида (23.00) — Янгиликлар.

*

01.25 «Матбуот-экспресс».

● «ДУБЛЬ IV»

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

7.25 «Ишбилармон кишилар даври».
7.55 «Буржлар туркумидан».
8.50 «Катта жанжал».
9.05 «Тамара Гвердицители концертида».
10.05 «Оқ қарға».
10.50 Хонаки экран. «Санта-Барбара». Кўп серияли бадиий телефильм премьераси. 184-серия.
11.40 «Тилла шпора».
12.10 «Матонат». Мусаввир Ф. Демин.
12.40 «Деҳқонларга тааллуқли масала».
13.05 «Неоновий мальчик» гуруҳи «Қисқаси» кўрсатувида.
13.35 «Кижж узра қўшиқлар».
14.20 «Минора».
14.50 Трансросэфир. «Сўнган юлдузми?».
15.20 Янгиликлар.
15.35 «Рост» студияси. «Кенгуру».
16.05 Жума кунлари Дисней. «Озодлик» сўзини ёзган қизча». Бадиий фильм. 1-серия.

*

17.00—19.10
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

*

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

19.10 Мульти-пульти.
19.20 Телеэкранда — премьера. «Ғурур ва андиша». Бадиий фильм. «Фредерик Форсайт таништиради» телесериалидан бадиий фильм (Овросиё ТВ).

*

21.00 Туркия телевидениеси. Хабарлар.

*

21.20 «Юлдузлар билан суҳбатда».
21.25 Спорт кўрсатуви.
21.30 «Кечки салон».
23.00 «К-2» таништиради. «Медиа».
23.50 «Сатирикон» студияси. «Истеъдодлар мухлислари билан хайрлашадилар».
00.50 Тунги сеанс. «Муқаддима». Бадиий фильм.

Шанба, 26. VI

● ЎзТВ I

7.00 «Ассалому алейкум».

*

8.00 «Учувчининг парвози». Бадиий фильм.
9.25 «Алифбо сабоқлари».
9.55 «Ёшлик» студияси. «Сенинг замондошинг».
10.25 «Шеърият дафтаридан».
10.40 «Оламни асранг». Атроф-муҳитни муҳофаза қилиш.
11.20 «Бизга ишонаверинг».
12.10 «Ватан—бахт ошёни». Адабий-мусиқий композиция.
12.50 «Ишбилармонлик —давр талаби».
13.20 «Оила».

* * *

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Ўзбекистон Республикаси мустақиллигининг икки йиллиги олдидан. «Ёшлик» студияси. «Қалдирғоч элчилар».
18.45 «Улоқ». Телефильм.
18.55 «Одобнома».
19.30 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.50 Эстрада концерти.
20.10 Оқшом эртаклари.
20.25 «Мактуб — кўнгил ойнаси».
21.00 «Туркистон» ахбороти.
21.30 «Хотира». Халқ артисти Мукаррама Турғунбоева таваллудининг 80 йиллигига. 2-кўрсатув.
22.50 Катталар учун мультфильм.
23.00 «Адиб табассуми». Ўзбекистон халқ ёзувчиси Неъмат Аминов.
24.00 «Тунги ёғду». Дам олиш кинопрограммаси.

● ЎзТВ II

17.00 АШГАБАТ КЎРСАТАДИ.

● «ОРБИТА IV»

5.45, 14.20, 20.20, 23.35 —Кўрсатувлар тартиби.
5.50 Эрталабки гимнастика.
6.00 «Матбуот-экспресс».
6.10 «Ишбилармон кишининг шанба тонги».
6.55 Янгиликлар.
7.30 «Моторлар оламида».
8.05 «Марафон-15» таништиради...
8.30 «Эльдорадо».
9.00 «Шанба куни дастхат».
9.30 «Китобхона».
10.10 «Эпкин ёзувлар ёки Сония билан Американи излаб саёҳат».
10.35 «Авиакосмик салон».
10.50 «Мусиқий дўкон».
11.20 «Ҳокимият сиймоси».
11.35 «Режиссёр Г. Панфилов фильмлари. «Валентина». Бадиий фильм.
13.10 «Шаҳзода ва Сув париси». Кўп серияли мультфильм премьераси.
14.00 Янгиликлар.
14.25 «Пул ва сиёсат».
14.55 «Ультра-си». Спорт кўрсатуви.
15.40 «Қизил квадрат».
16.20 «Бахтли тасодиф».
17.20 «Коламбия пикчерс» таништиради. «Ҳақиқий». Бадиий фильм (АҚШ).
19.40 Хайрли тун, кичкинтойлар!
19.55 Эълонлар.
20.00 Янгиликлар.
20.25 «Қойил!».
21.25 «Матбуот-экспресс».
21.40 «Гўзаллик мадҳияси». Консай Ямомотонинг супершоуси.
22.40 «Резонанс» студияси таништиради.
23.00 Янгиликлар.
23.45 «50х50».
01.05 Теннис. Уимблдон турнири.

● «ДУБЛЬ IV»

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

7.25 «Оламга ўз нигоҳи билан қараш».
7.50 Парламент соати.
8.50 «Чашмалар».
9.20 «Винил чангалзорлари».
9.50 «Рост» студияси. «Бизнинг «Аралаш».
10.20 «Лад-галерея. «Ҳаёти эртаклари». Валерия Даувальдер.
10.50 Такрорий фильмлар кинотеатри. «Хайр, болалар...»
12.10 Фильмлар премьераси.
12.30 «45». Публицистик кўрсатув.

*

13.15—17.25
«ЎЗБЕКИСТОН»
ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛИ

13.15 Мамлакатлар, воқеалар, одамлар.
13.25 «Катта санъатнинг қалдирғочлари».
14.05 «Бурда моден» тавсия этади...
14.40 «Безнен мирас» (татар тилида).
15.40 «Қалбим ҳарорати». Тошкент арманлар яшанбалик лицейи.
16.10 «Авлодлар».
16.50 «Ҳамдўстлик магистраллари».
17.05 «Бу турфа олам».

*

17.25—19.30
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

*

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

19.30 «Банкка II ёки Жавоб зарбаси». Бадиий фильм.

*

21.00 Туркия телевидениеси. Хабарлар.

*

21.20 «Юлдузлар билан суҳбатда».
21.25 «Бола тилидан».
21.55 «Кўздан ғойиб бўлаётган манзара». Лев Аннинский кўрсатуви.
22.40 Спорт кўрсатуви.
22.45 «Танаффус». Ольга Кормухина куйлайди.
22.55 «Туғишгандан афзал». Бадиий фильм.

Якшанба, 27. VI

● ЎзТВ I

7.00 «Дил тароналари». Концерт.
7.30 «Замин қалбига қулоқ тут». Телефильм.

*

8.00 «Туркистон» ахбороти.
8.30 «Маҳобҳорат». Кўп қисмли телевизион бадиий видеофильм (Ҳиндистон). 21—22-сериялар.
10.00 Инглиз тили.
10.30 «Кичкинтой» студияси. «Ўйнаймиз-у ўйлаймиз».
11.20 Тошкент вилояти бадиий ҳаваскорлик жамоалари «Истеъдод» танлови ғолибларининг концерти.
12.35 «Истиқлол ва адабиёт».
13.15 «Таълимда янги йўналиш: «Шаҳрисабз қишлоқ хўжалик коллежи».
13.45 «Футбол ҳақида ўйлар...». Бевосита мулоқот.
15.05 Тижорат канали. Пешку қишлоғи.

* * *

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 «Мультипанорама».
18.35 «Ишонч». Жаҳон ёшлар кунига бағишланган кўрсатув.
19.20 «Тошкент». Манзарали фильм.
19.30 «Ҳафтанома» (рус тилида).
20.00 Қўқон шаҳар «Сарангул» ашула ва рақс халқ ансамблининг концерти.
20.40 Кинолавҳа.
20.45 «Ойнаи жаҳонда».
21.00 «Ҳафтанома».
21.40 «Мусиқий учрашувлар». Жиззах вилояти.
22.40 «Изтопар». Бадиий фильм.
00.05 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● ЎзТВ II

7.00—12.00

* * *

17.00—23.30
АШГАБАТ КЎРСАТАДИ

● «ОРБИТА IV»

5.50, 14.20, 21.45, 23.15 —Кўрсатувлар тартиби.
5.55 «Руҳни чиниқтириш».
6.55 Янгиликлар.
7.30 Эрталабки гимнастика.
7.40 «Авто-шоу».
7.55 «Технодром».
8.05 «Марказ».
8.35 «Эрта саҳарлаб». «Денвер— динозаврларнинг энг сўнггиси». Кўп серияли мультфильм премьераси.
9.05 «Ҳамма уйдалигида».
9.35 «Спортлото» тиражи.
9.50 «Ҳарбий ревю».
11.10 «Қора кўркам от саргузаштлари». Болалар учун кўп серияли телефильм премьераси.
11.35 «Саёҳатчилар клуби».
12.25 «Янги авлод». «Ютуқ».

«КТВ-I» ҳамда «Франс интернасиональ» канали таништиради:

13.05 «Пиф ва Геркулес». Кўп серияли мультфильм премьераси.
13.15 «Кусто командасининг сувости одиссеяси». Кўп серияли ҳужжатли фильм премьераси.

*

14.05 Янгиликлар.
14.25 «Ҳунарли хор бўлмайди».
14.30 Мультфильмлар премьераси: «Каспер ва унинг дўстлари», «Ҳақиқий ажина овловчилар».
15.20 «Панорама». Ҳафталик халқаро кўрсатув.
16.00 Футбол. Россия чемпионати. «Динамо» (Москва) — «Локомотив» (Москва). «Динамо» Марказий стадионидан олиб кўрсатилади. Танаффус пайтида— Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
17.50 Мультфильм.
18.05 «Мариинскдаги променад».
19.00 «Экран» — 25 ёшда.
20.55 Эълонлар.

*

21.00 «Якунлар».
21.50 «Нима! Қаерда! Қачон!».
22.50 Катталар учун мультфильм.
23.00 Янгиликлар.
23.20 «Сирли қувиш».
23.45 «Хоним ғойиб бўлди». Бадиий фильм.
01.20 Теннис. Уимблдон турнири.

● «ДУБЛЬ IV»

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

7.25 «Рост» студияси. «Мусиқий синф».
7.55 «Қарама-қаршиликлар».
8.35 «Гап-гаштакларни қўмсаб».
9.05 Миллий баскетбол уюшмасининг энг яхши ўйинлари
10.05 «Мисрлик». Ҳужжатли фильм.
10.45 Россия қобусномаси. «Илҳом ва гўзаллик маликаси». Зинаида Волконская.

*

11.30—15.55
«ЎЗБЕКИСТОН»
ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛИ

11.30 Мамлакатлар, воқеалар, одамлар.
11.40 «Ўзбекистон — жаҳон бозорида».
12.30 Оскар Акчурин ижросида севги ҳақида қўшиқлар.
13.10 «Дўстлик маршрутлари бўйлаб».
13.55 «Замандас» (қозоқ тилида).
14.55 «Туркия телевидениесининг бугунги куни».
15.35 «Бу турфа олам».

*

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

15.55 Диснейнинг сеҳрли оламӣ. «Винни Пухнинг янги саргузаштлари», «Қора плашч».

*

16.45—18.30
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

*

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

18.30 «Дунёга машҳур цирклар».
19.35 Телеэкранда — премьера. «Афюн». Бадиий фильм.
20.45 «Владимир Познернинг Америкаси».

*

21.00 Туркия телевидениеси. Хабарлар.

*

21.20 «Юлдузлар билан суҳбатда».
21.25 Спорт кўрсатуви.
21.30 Волейбол бўйича жаҳон лигаси биринчилиги. Россия — Бразилия.
22.35 «Сафсаталар».
23.10 «А» программаси.

МУАССИСЛАР:
Халқ депутатлари Тошкент шаҳар Кенгаши ва «Тошкент оқшоми» журналистларининг жамоаси

Тошкент оқшоми

Газета Ўзбекистон Республикаси Давлат матбуот комитетида рўйхатга олинган. Рўйхат сони — 000101.

Шанба ва якшанбадан ташқари ҳар куни ўзбек тилида чиқади.

ТЕЛЕФОНЛАР:
хатлар — 33-29-70;
эълон ва тижорат хабарларини жойлаштириш масалалари бўйича 32-81-42, 32-55-34, 33-56-67.

Эълонлар ва тижорат хабарлари аниқ ва тўғрилиги учун жавобгарлик уларни берган ташкилот ва шахслар зиммасидадир.

МАНЗИЛГОҲИМИЗ: 700000, ГСП, Тошкент, Ленинград кўчаси, 32-уй.
Буюртма Г—120. 19899 нусхада босилди, ҳажми — 2 босма табоқ. Офсет усулида босилган, Қоғоз бичими А—2. Нашр кўрсаткичи 64690.

■ Босмага бериш вақти 11.30 ■ Босмага берилди 11.30. Ўзбекистон Республикаси Президенти Маҳкамасининг Ишлар бошқармаси ҳузуридаги «Шарқ» нашриёт-матбаа концерни.
Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41-уй. 1 2 3 4 5 6